Ёханнаның Хош Хабары

1-нжи бап

Сөз

1 Owal-башда Сөз барды, Сөз
Худай биленди, Сөз Худайың
Өзүди. 2 Овал-башда Ол Худай
биленди. 3 Tutuş барлык Сөз аркалы
ярадылды, ярадылан затларың
хич бири Онсуз ярадылмады. 4 Söz
яшайыш чешмесидир, бу яшайыш
ынсанларың Нуры болды. 5 Nur
түмлүкде парлаяндыр, түмлүк болса
Оны еңип билмеди.
6 Hudaý тарапындан Яхя атлы бир
адам иберилди. 7 Яхя Нур барада
шаятлык этмәге ве өз шаятлыгы
аркалы хеммелери ынандырмага
гелди. 8 Яхяның өзи Нур дәлди,
ол диңе Нур барада шаятлык
этмәге гелди. 9 Her бир ынсаны
нурландырян хакыкы Нур дүнйә
гелди. 10 Ол дүнйәдеди, дүнйә Ол
аркалы ярадылыпды, эмма дүнйә
Оны танамады. 11 Ол Өзүниңкилере
гелди, эмма олар Оны кабул этмеди.
12 Ol Өзүни кабул эдип, адына иман
эденлериң хеммесине Худайың
перзентлери болмак хукугыны
берди. 13 Olar не тен, не ынсан
ислегинден, не-де әр хөвесинден
дәл-де, эйсем, Худай тарапындан
доглан перзентлердир.
14 Söz ынсан болуп, арамызда
яшады. Ол мерхеметден ве
хакыкатдан долуды. Биз Онуң
шөхратыны, ягны Атадан гелен
Еке-тәгиң шөхратыны гөрдүк.
15 Ýaħýa Иса барада шаятлык эдип,
батлы сес билен: «Ине, Менден соңра
гелҗек Менден үстүндир, себәби
Ол менден хем овал барды диеним
Шудур» дийип гыгырды. 16 Biziň
хеммәмиз Онуң чәксиз мерхемети
аркалы ялканыш үстүне ялканыш
алдык. 17 Çünki Мукаддес Канун
Муса аркалы берилди, мерхемет ве
хакыкат болса Иса Месих аркалы
пейда болды. 18 Hiç ким хич хачан
Худайы гөрен дәлдир, Оны бизе
Атасының гуҗагында болан еке-тәк
Оглы танатды.

Яхя чүмдүриҗиниң шаятлыгы

19 Ine, яхуды баштутанлары
Иерусалимден руханылары ве
левилери Яхяның янына ибердилер.
Олар Яхядан: «Сен ким?» дийип
сорадылар. Яхя сөзүни инкәр
этмеди, 20 ol шаятлык эдип: «Мен
Месих дәл» дийип, чүрт-кесик
ыкрар этди. 21 Olar ондан: «Онда
сен ким? Белки, Ыляссың?» дийип
сорадылар. Яхя: «Ёк» дийип җогап
берди. Олар ене-де: «Онда шол
гарашылян пыгамбермиң?» дийип
сорадылар. Ол: «Ёк, ол дәл»
дийип җогап берди. 22 Ахыры
олар: «Онда сен ким? Биз өзүмизи
ёлланлара нәме җогап берели? Сен

1.1: ГЕЛ 1.1; 1Ёх 1.1; Ылм 19.13; Ёх 17.5. **1.3:** Кол 1.16; 1Кор 8.6; Ев 1.2.
1.4: Ёх 5.26; 11.25; 14.6. **1.5:** Ёх 9.5; 12.46. **1.6:** Мар 1.4; Мат 3.1; Лук 3.3; Ёх 1.19-23.
1.9: 1Ёх 2.8. **1.12:** Гал 3.26; Ёх 3.18; 1Ёх 5.13. **1.13:** Ёх 3.5; 1Пет 1.23; Як 1.18; 1Ёх 3.9.
1.14: Рим 1.3; Гал 4.4; Фил 2.7; 1Тим 3.16; Ев 2.14; 1Ёх 4.2. **1.15:** Ёх 1.30. **1.16:** Кол 1.19;
2.9; Эфес 1.23; Рим 5.21. **1.17:** Ёх 7.19. **1.18:** МСР 33.20; Ёх 6.26; 1Ёх 4.12; Ёх 3.11.
1.19: Ёх 1.6. **1.20:** Ёх 3.28. **1.21:** Мат 11.14; 16.14; Мар 9.13; Мат 17.13; КАН 18.15,18.

өзүң хакда нәме айдып билҗек?»
дийип сорадылар. 23 Ýahýa Ишая
пыгамбериң сөзлери билен җогап
берип: «Ине, шол, „Реббиң ёлуны
догрулаң“ дийип, чөлде гыгыряның
сеси мендирин» дийди. 24–25 Онсоң
онуң янына иберилен кәбир
фарисейлер: «Сен Месихем, Ылясам,
гарашылян пыгамберем дәл болсаң,
онда нәме үчин адамлары сува
чүмдүрйәрсиң?» дийип сорадылар.
26 Ýahýa олара: «Хава, мен адамлары
сува чүмдүрйәрин, эмма araңызда
Бири бар, сиз Оны танамаярсыңыз.
27 Ол менден соңра гелҗекдир. Мен
Онуң чарыгының багыны чөзмәге-де
мынасып дәлдирин» дийип җогап
берди. 28 Bu вакаларың хеммеси
Иордан дерясының гүндогарындакы
Бейтанияда, Яхяның сува чүмдүрйән
еринде болуп гечди.

29 Ertesi гүни Яхя өз янына гелйән
Исаны гөрүп, шейле дийди: «Анха,
дүнйәни гүнәден саплаян Худайың
гурбанлык Җанлысы! 30 Size: „Менден
соңра Бири гелер, Ол менден
үстүндир, себәби Ол менден хем
овал барды“ дийип айдан Кишим
Шудур. 31 Башда мен хем Онуң
кимдигини танамаярдым, эмма
мениң адамлары сува чүмдүрмәге
гелмегимиң максады Оны ысрайыл
халкына танатмакдыр».

32 Ýahýa ене шаятлык эдип, шейле
дийди: «Мен Мукаддес Рухуң гөкден
кепдери кимин инип, Онуң үстүне
иненини гөрдүм. 33 Шол вагт мен
Онуң кимдигини танамаярдым, эмма
халкы сува чүмдүрмек үчин мени
Иберен: „Мукаддес Рухуң кимиң
үстүне иненини гөрсең, адамлары
Мукаддес Руха чүмдүрҗек Шолдур“
дийди. 34 Мен муны гөрдүм ве Онуң
Худайың Оглудыгына шаятлык
эдйәрин».

Исаның илкинҗи шәгиртлери

35 Ertesi гүн Яхя янында ики саны
шәгирди билен ене шол ердеди.
36 Ол гечип барян Исаны гөрүп: «Ине,
Худайың гурбанлык Җанлысы!»
дийди. 37 Яхяның сөзлерини эшидип,
бу ики шәгирт Исаның ызына
дүшүп гитди. 38 Иса гаңрылып,
ызына дүшүп гелйәнлери гөрди-де,
олардан: «Сизе нәме герек?» дийип
сорады. Олар: «Рабби, Сен ниреде
яшаярсың?» дийип сорадылар. (Рабби
мугаллым диймекдир). 39 Иса олара:
«Мениң ызыма дүшүң, гөрерсиңиз»
дийди. Шейдип, олар Иса билен
гидип, Онуң ниреде яшаяндыгыны
гөрдүлер, шол вагт өйлән сагат дөрт
төверегиди. Олар шол гүн Онуң
янында галдылар. 40 Ýahýaдан Иса
хакда эшидип, Онуң ызына дүшүп
гиденлериң бири Симун Петрусың
доганы Андреясды. 41 Andreяс илки
билен доганы Симуны тапып, оңа:
«Биз Месихи тапдык» дийди. (Месих
Худайың сайлап-сечени диймекдир).
42 Ol доганыны Исаның янына
гетирди. Иса Симуна середип: «Сен
Ёханнаның оглы Симунсың, йөне сен
Кепас[a] дийлип атландырыларсың»
дийди. (Кепас Петрус дийлип

[a]**1:42** ***Кепас*** — бу арамей сөзи болуп, грек дилинде Петрус гөрнүшде уланыляр, буларың икиси хем «гая» диймеги аңладяр

1.23: ИША 40.3; Мар 1.3; Мат 3.3; Лук 3.4. **1.26-27:** Мар 1.7-8; Мат 3.11; Лук 3.16. **1.28:** Ёх 3.26; 10.40. **1.29:** Ёх 1.36; ИША 53.7; Рес 8.32; 1Пет 1.19; Ылм 5.6; 1Ёх 3.5. **1.30:** Ёх 1.15. **1.32:** Мар 1.10; Мат 3.16; Лук 3.22. **1.35:** Лук 7.18. **1.40-42:** Мат 4.18-22; Мар 1.16-20; Лук 5.2-11. **1.41:** Дан 9.25; Ёх 4.25. **1.42:** Ёх 21.15-17; 1Кор 15.5; Мат 16.18.

терҗиме эдилйәр). 43 Ertesi гүн
Иса Җелилә гитмеги йүрегине
дүвди. Ол Филипусы тапып: «Мениң
ызыма дүш!» дийди. 44 Андреяс
билен Петрус ялы, Филипус хем
Бетсайда шәхеринденди. 45 Filipus
Натанаели тапып, оңа: «Биз
Мусаның Төвратында ве бейлеки
пыгамберлериң язгыларында язылан
Адамы тапдык. Ол насыралы Юсубың
оглы Иса экен!» дийди. 46 Natanael
оңа: «Насыралы?! Ол ерден, хей,
бир оңлы зат чыкармыка?!» дийди.
Филипус хем оңа: «Йөр, гөрерсиң!»
дийди. 47 Иса Өзүне тарап гелйән
Натанаели гөрүп, ол хакда: «Ине,
калбы хилесиз, хакыкы Ысрайыл
оглы» дийди. 48 Натанаел Ондан:
«Сен мени нireден танаярсың?»
дийип сорады. Иса оңа: «Филипус
сени хениз чагырманка, Мен сени
инҗир агаҗының ашагында гөрдүм»
дийип җогап берди. 49 Natanael Оңа:
«Рабби, Сен Худайың Оглусың! Сен
Ысрайылың Патышасысың!» дийди.
50 Иса оңа: «Сени инҗир агаҗының
ашагында гөрдүм диеним үчин
иман эдйәрсиңми? Сен мундан-да
бейик ишлери гөрерсиң» дийди. 51 Isa
сөзүни довам эдип: «Сизе догрусыны
айдярын, инди сиз гөклериң ачылып,
Худайың перишделериниң Ынсан
Оглуның хузурына инип-чыкышыны
гөрерсиңиз» дийди.

2-нҗи бап

Иса сувы шераба өвүрйәр

1 Şondan ики гүн геченсоң,
Җелиләниң Кана шәхеринде той
болды. Исаның эҗеси-де шол ердеди.
2 Иса билен шәгиртлери хем тоя
чагырылыпды. 3 Şerap гутарыберенде,
эҗеси Иса йүзленип: «Оларың шерабы
гутарыпдыр» дийди. 4 Isa оңа: «Эй,
хатын, мунуң Маңа нәме дахылы бар?
Мениң вагтым энтек геленок» дийип
җогап берди. 5 Эҗеси хызматкәрлере:
«Ол сизе нәме дийсе, шоны хем
эдиң» дийди. 6 Şol ерде яхудыларың
ювнуп-пәкизленме дессуры үчин улы
гөврүмли[a] алты саны хум барды. 7 Иса
хызматкәрлере: «Хумлары сувдан
долдуруң» дийди. Олар хумлары
эрңегине ченли долдурдылар.
8 Онсоң хызматкәрлере: «Инди
шулардан гуюп, тоюң беемчисине
әкидиң» дийди. Олар әкитдилер.
9 Тоюң беемчиси шераба өврүлен
сувуң нireден геленини билмейәрди,
муны диңе сувы гуян хызматкәрлер
билйәрди. Ол бу шерапдан дадып
гөрди ве өйленйән йигиди чагырып,
оңа: 10 «Хеммелер сачага илки
билен оңат шерабы әберйәрлер.
Мыхманлар ичип доянларындан
соң, арзан шерабы берйәрлер. Сен
болса оңат шерабы шу вагта ченли
саклап гоюпсың!» дийди. 11 Bu
Исаның илкинҗи гөркезен гудратлы
аламатыды. Ол муны Җелиләниң
Кана шәхеринде гөркезип, Өз
шөхратыны аян этди. Муны гөрен

---

[a] *улы гөврүмли* — грек дилинде «ики я-да үч метретес» такм. 75 литрден 115 литр төверегидир.

1.43: Мат 10.3; Ёх 6.5; 12.21; 14.8. **1.45:** Лук 24.27. **1.46:** Ёх 7.41; Мар 6.2.
1.49: ЗЕБ 2.7; Мар 15.32; Ёх 12.13. **1.51:** Лук 3.21; ГЕЛ 28.12. **2.1:** Ёх 4.46; 21.2.
2.3: Ёх 19.26; Мар 3.31. **2.4:** Мар 1.24; 5.7; Ёх 7.6,30; 8.20. **2.6:** Мар 7.3; Ёх 3.25.
2.11: Ёх 2.23; 3.2; 4.54; 6.2.

шәгиртлери Оңа иман этдилер. 12 Bu
вакадан соң Иса эҗеси, инилери,
шәгиртлери билен биле Капернаума
гидип, ол ерде бирнәче гүн галды.

Иса сөвдагәрлери ыбадатханадан ковяр

13 Ýahudыларың Песах
байрамының голайлашяндыгы
үчин Иса Иерусалиме гитди. 14 Ol
ыбадатхананың ховлусында сыгыр,
гоюн, кепдери сатянлары, шейле
хем, пул чалшып отуранлары
гөрди. 15 Иса йүпден дүрре ясап,
мал-гаралары билен бирликде
хеммәни гамчылап, ыбадатханадан
ковуп чыкарды, пул чалышянларың
текҗелерини агдарып, пулларыны
ере сечип гойберди. 16 Ol кепдери
сатянлара: «Булары бу ерден ёк эдиң!
Атамың өйүни базара өвүрмәң!»
дийди. 17 Şonda Онуң шәгиртлери
Мукаддес Язгылардакы «Сениң
өйүңе болан ыхлас мени көйдүрер»
дийлен сөзлери ятладылар. 18 Onsoň
яхуды баштутанлары Ондан: «Сениң
бейтмәге нәме хакың бар? Эгер хакың
бар болса, гудрат гөркезип, муны
бизе субут эт» дийип талап этдилер.
19 Isa олара: «Бу ыбадатхананы йыкың,
Мен оны үч гүнде дикелдерин»
дийип җогап берди. 20 Ёлбашчылар:
«Бу ыбадатхана кырк алты йылда
гурулды, Сен болса оны инди үч
гүнде дикелтҗекми?» дийдилер.
21 Emma Иса ыбадатхана дийип, Өз
беденине айдярды. 22 Isa өлүмден
дириленден соң, шәгиртлери Онуң
бу айданыны ятладылар. Шонда
олар Мукаддес Язгылара ве Исаның
сөзлерине ынандылар.
23 Иса Иерусалимде Песах
байрамында боланда, көп адамлар
Онуң гөркезен гудратларыны гөрүп,
Оңа иман этдилер. 24 Эмма Иса әхли
адамларың йүрегини биленсоң,
Өзүни олара ынанмаярды. 25 Ynsan
бабатда Оңа хич кимиң шаятлыгы
герек дәлди, себәби ынсаның нәме
ниетиниң бардыгыны Ол билйәрди.

3-нҗи бап

Иса билен Никодимос

1 Farisейлериң арасында Никодимос
атлы бир адам барды, ол яхудыларың
меҗлисиниң бир агзасыды. 2 Ol бир
гүн гиҗе Исаның янына гелип: «Я
Рабби, биз сениң Худайдан гелен
бир мугаллымдыгыңы билйәрис.
Чүнки Худайың Өзи сениң билен
болмадык болса, бейле гудратлы
аламатлары гөркезип билмездиң»
дийди. 3 Isa оңа: «Хакыкатдан хем,
гайтадан догулмадык[a] адам Худайың
Патышалыгыны гөрүп билмез» дийип
җогап берди. 4 Никодимос Оңа:
«Гарран адам нәдип гайтадан доглуп
билер? Ол ене-де энесиниң гөвресине
гирип, тәзеден доглуп билмез
ахыры!» дийди. 5 Isa шейле җогап
берди: «Хакыкатдан хем, сувдан
ве Мукаддес Рухдан догулмадык
адам Худайың Патышалыгына

---

[a] **3:3** Гайтадан догулмадык *грек дилинде «ёкардан догулмадык» диен маныда хем уланылыпдыр,* шейле хем 3:7-де.

2.12: Мат 4.13; Ёх 7.3; Мар 3.31. **2.13:** Ёх 6.4; 11.55; КАН 16.1-6; Лук 2.41.
2.14-16: Мат 21.12-13; Мар 11.15-17; Лук 19.45-46. **2.16:** Лук 2.49. **2.17:** ЗЕБ 68.10.
2.18: Мар 11.28; Мат 21.23; Лук 20.2. **2.19:** Мар 14.58; Рес 6.14.
2.21: 1Кор 6.19; Ёх 8.57. **2.22:** Ёх 12.16; 14.26. **2.25:** Ёх 1.47; 6.61; 13.11; Мар 2.8.
3.1: Ёх 7.50; 19.39; Лук 23.13; Ёх 7.26. **3.2:** Ёх 2.11; 7.31; 9.16; Рес 10.3.
3.3: Ёх 1.13; 1Пет 1.23; Як 1.18; 1Ёх 3.9. **3.5:** Эзк 36.25-27; Эфес 5.26; Тит 3.5.

гирип билмез. 6 Bedenден доглан
бедендир, Мукаддес Рухдан
доглан рухдур. 7 Саңа гайтадан
догулмалысың диййәниме гең
галма. 8 Ýel ислән тарапына
өвүсйәр, сен онуң шуввулдысыны
эшидйәрсиң-де, нireden гелип, нирә
баряныны билмейәрсиң. Мукаддес
Рухдан догланлар хем шейледир».
9 Никодимос Ондан: «Бу нәхили
бейле болуп билйәр?» дийип сорады.
10 Иса оңа шейле җогап берди: «Сен
Ысрайылың мугаллымы болубам,
булары билеңокмы?! 11 Hakykатдан
хем, биз биленимизи айдярыс,
гөренимизе шаятлык эдйәрис,
эмма сиз бизиң шаятлыгымызы
кабул этмейәрсиңиз. 12 Мениң
ердәки затлар барада айдянларыма
ынанмасаңыз, онда гөкдәки затлар
барада айтсам, нәхили ынанаркаңыз?
13 Hiç ким гөге чыкан дәлдир; оңа
диңе гөкден инен[a] Ынсан Оглы
чыкандыр. 14 Musanың чөлде йыланы
ёкары гөтериши ялы, Ынсан Оглы-да
ёкары гөтерилмелидир. 15 Шоңа гөрә
Оңа иман эден хер бир адам эбеди
яшайша говшар».

16 Hudaý дүнйәни җуда сөендиги
себәпли Өзүниң еке-тәк Оглуны
берди. Ол муны Оглуна иман
эденлериң хич бири хеләк болман,
эбеди яшайша говушмагы үчин этди.
17 Hudaý Оглуны дүнйәни хөкүм
этмек үчин дәл-де, эйсем дүнйә Ол
аркалы халас болсун дийип иберди.
18 Оңа иман эдене хөкүм чыкарылмаз.
Эмма иман этмедиге эййәм хөкүм
чыкарыландыр, себәби ол Худайың
еке-тәк Оглуна иман этмеди.
19 Hököm, ине, шейле субутнама
эсасланяр: дүнйә Нур гелди, эмма
адамлар гараңкылыгы Нурдан хас
говы гөрдүлер, себәби оларың
ишлери яманлыкды. 20 Пислик эдйән
адам Нуры йигренйәндир, өз эдйән
писликлериниң әшгәр болмагындан
горкуп, Нура якынлашян дәлдир.
21 Emma хак иш эдйән адам
Нура якынлашяр. Шейдип, онуң
ишлериниң Худайың хакы үчин
эдилйәндиги әшгәр боляр.

Яхяның Иса барадакы шаятлыгы

22 Şundan соң Иса шәгиртлери
билен Яхудыя этрабына гитди. Иса
олар билен бирнәче вагтлап шол
ерде галды ве ол ерде адамлары
сува чүмдүрди. 23 Шол вагт Салимиң
голайындакы Энонда болса халк Яхя
тарапындан сува чүмдүрилйәрди. Ол
ерде сув көпди ве сува чүмдүрилмек
үчин ол ере гелйән адамларың
ызы үзүленокды. 24 Bu вакалар Яхя
зындана салынмаздан өң болуп
гечипди.

25 Шол махал Яхяның шәгиртлери
билен бир яхудының[a] арасында
ювнуп-пәкизленме дессуры барада
җедел турды. 26 Olar Яхяның янына
гелип: «Эй, Рабби, Иорданың бейлеки
тарапында сен бир Адам барада
шаятлык эдипдиң, ине, шол Адам
халкы сува чүмдүрйәр. Хеммелер
Онуң янына барярлар» дийдилер.
27 Ýahýa олара шейле җогап берди:
«Гөкден берилмесе, ынсан хич зат
эдип билмез. 28 „Men Месих дәл,

[a]**3:13** Кәбир соңкы голязмаларда *ве гөкде болан* диен җүмле хем душ гелйәр
[a]**3:13** Соңкы голязмаларда *кәбир яхудыларың* диен җүмле бар

3.6: 1Кор 15.50. **3.8:** Эзк 37.9. **3.11:** Ёх 8.26; 1.18; 3.32. **3.13:** Рим 10.6; Эфес 4.9. **3.14:** Чөл 21.9 **3.16:** Рим 5.8; 8.32; Эфес 2.4; 1Ёх 4.9-10. **3.17:** Ёх 8.15; 12.47; Лук 19.10; 1Ёх 4.14. **3.19:** Ёх 1.4; 8.12; Эфес. 5.11,13. **3.21:** 1Ёх 1.16. **3.22:** Ёх 4.2. **3.24:** Мар 1.14; 6.17-18. **3.26:** Ёх 1.7,28. **3.27:** 1Кор 4.7. **3.28:** Ёх 1.20,23.

мен диңе Онуң өңүнден иберилдим“
диениме сизиң өзүңиз шаятсыңыз.
29 Gelin гиеве дегишлидир. Гиевиң
досты болса, гиевиң гелерине
гарашып, онуң сесини эшиденинде
җуда шатланяндыр. Хут шонуң ялы
мениң шатлыгым-да инди хасыл
болды. 30 Ол бейгелмелидир, мен
песелмелидирин.
31 Ýokardan гелен хеммеден
ёкарыдыр. Ерден болан ериңкидир,
ердәки затлар барада геплейәндир.
Гөкден гелен хеммеден үстүндир.
32 Ol гөренине, эшиденине шаятлык
эдйәр, йөне Онуң шаятлыгыны
хич ким кабул этмейәр. 33 Эмма
Онуң шаятлыгыны кабул эден киши
Худайың хакдыгыны тассыклаяндыр.
34 Худайың Иберени Худайың
сөзлерини сөзлейәндир, себәби Худай
Оңа Мукаддес Рухы өлчегсиз берйәр.
35 Ата Оглы сөййәр ве Ол хемме зады
Онуң элине табшырандыр. 36 Ogla
иман эдйән адам эбеди яшайша ээ
боляр, эмма Оглы рет эден адам
эбеди яшайша говушмаз, ол Худайың
газабына дучар боляр».

4-нҗи бап

Иса самариялы аял билен геплешйәр

1 Isanyң Яхя гаранда хас көп
шәгирт эдинип, сува чүмдүрйәндиги
барадакы хабар фарисейлериң
гулагына етди. 2 Аслында олары Иса
дәл-де, шәгиртлери чүмдүрйәрди.
3 Иса фарисейлериң Өзи хакында
эшидендигини биленде, Яхудыяны
ташлап, ене-де Җелилә гайтды. 4 Ol
Самарияның үсти билен гитмелиди.
5 Şeýleликде, Иса Самарияның Сихар
диен шәхерине гелди. Бу шәхер
Якубың өз оглы Юсуба берен ерине
голайды. 6 Якубың гуюсы-да шол
ердеди. Ёл йөрәп ядан Иса гуйының
башында отурды. Вагт гүнортан
болуп барярды. 7 Шол вагт самариялы
бир аял гуюдан сув алмага гелди.
Иса оңа: «Маңа ичмәге сув берсене»
дийди. 8 Исаның шәгиртлери болса
иймит сатын алмак үчин шәхере
гидипдилер. 9 Samarиялы аял Иса
гең галып: «Сен яхуды болуп, мен
самариялы аялдан нәдип ичмәге сув
сораярсың?» дийди. Себәби яхудылар
самариялылары әсгермейәрдилер.
10 Isa оңа: «Сен Худайың пешгешини
ве өзүңден сув диләниң кимдигини
билседиң, өзүң Ондан сув диләрдиң,
Ол-да саңа яшайыш сувуны берерди»
дийди. 11 Аял Оңа: «Эй, Ага, Сенде
сув чекер ялы хич задыңам-а ёк, гуйы
болса чуң, яшайыш сувуны ниреден
алҗак? 12 Бу гуйыны бизе атамыз Якуп
берди. Онуң өзи-де, чагалары-да,
мал-гаралары-да бу гуюдан сув ичен.
Эйсем, сен шол атамыз Якупдан
хем бейикми?» дийди. 13 Иса оңа:
«Бу сувдан ичен ене сувсар. 14 Эмма
Мениң берҗек сувумдан ичен асла
сувсамаз. Терсине, Мениң берҗек
сувум онуң ичинде эбедилик яшайыш
берйән чешмә өврүлер» дийди.
15 Aýal: «Эй, Ага, маңа шол сувдан
берсене, гайдып сувсамайын, сув
чекмәге бу ере гелмәйин» дийди.
16 Иса: «Бар, гит-де, әриңи чагырып
гел» дийди. 17 Аял: «Мениң әрим ёк»
дийди. Иса оңа: «Әрим ёк дийип,
догрусыны айтдың. 18 Seniň өң бәш
әриң барды, хәзирки биле яшап

3.29: Мар 2.19-20; Мат 25.1; Ёх 15.11. **3.31:** Ёх 3.13; 8.23; 1Ёх 4.5. **3.32:** Ёх 3.11. **3.36:** Ёх 3.16; 5.24. **4.1:** Ёх 3.22. **4.4:** Лук 9.52; 17.11. **4.5:** ГЕЛ 33.19; 48.22; Еш 24.32. **4.9:** Мат 10.5; Ёх 8.48; Эзр 4.3-6. **4.10:** Ёх 7.37; Ылм 21.6; 22.17. **4.14:** Ёх 6.35; 7.38. **4.15:** Ёх 6.34. **4.18:** 2Пат 17.24; Хош 2.7.

йөрениң хем өз әриң дәл, муны догры
айтдың» дийди. [19] Аял: «Эй, Ага,
гөрйән велин Сен пыгамбер өйдйән.
[20] Biziň ата-бабаларымыз Худая
шу дагда сежде эдипдирлер, эмма
сиз яхудылар Худая сежде эдилйән
ер Иерусалимдедир дийййәрсиңиз»
дийди. [21] Isa оңа шейле дийди: «Эй,
зенан, Маңа ынан, шейле бир вагт
гелер, шонда Ата Худая не шу дагда,
не-де Иерусалимде сежде эдерсиңиз.
[22] Siz самариялылар киме сежде
эдйәниңизи билмейәрсиңиз, биз
киме сежде эдйәнимизи билйәрис,
себәби халас болмаклык яхудылардан
гелйәндир. [23] Эмма шейле бир вагт
гелер, хакыкы сежде эдйәнлер Ата
рухда ве хакыкатда сежде эдерлер. Ол
вагт эййәм гелди! Ата Өзүне шейле
сежде эдйәнлери агтаряр. [24] Hudaý
Рухдур, Оңа сежде эдйәнлер рухда
ве хакыкатда сежде этмелидирлер».
[25] Аял Оңа: «Мен Месихиң гелҗегини
билйәрин, Ол геленде бизе әхли зады
дүшүндирер» дийди. (Месих Худайың
сайлап-сечени диймекдир). [26] Isa оңа:
«Шол Мен. Сениң билен геплешип
дуран» дийди.

[27] Эдил шол вагт Исаның
шәгиртлери гелдилер ве Онуң бир
аял билен геплешип дуранына
хайран галдылар. Эмма хич ким:
«Эдйәниң нәме?» я-да «Бу аял
билен нәме үчин геплешйәрсиң?»
дийип сорамады. [28] Онсоң яңкы
аял күйзесини гойды-да, шәхере
барып, халка: [29] «Ýörüň, мениң әхли
эден ишлерими айдып берен Адамы
гөрүң. Ол Месих болаймасын?»
дийди. [30] Олар шәхерден чыкып,
Исаның янына бардылар. [31] Шу
аралыкда шәгиртлери Иса: «Рабби,
чөрек ийип отур!» дийип, хөдүр
этдилер. [32] Isa болса олара:
«Мениң иймәге задым бар, йөне
сиз оны билмейәрсиңиз» дийди.
[33] Онсоң шәгиртлери: «Кимдир
бири Оңа иймәге зат гетирип берен
дәлдир-ә?» дийишдилер. [34] Isa олара:
«Мениң иймитим Өзүми Иберениң
ырадасыны берҗай этмекдир, Онуң
ишини ерине етирмекдир. [35] Siz орага
ене дөрт ай бар диймейәрсиңизми?
Эмма Мен сизе дийййәрин, башыңызы
галдырың-да, экин мейданларына
середиң, олар эййәм орага тайяр.
[36] Оракчы хем хакыны аляр, хем-де
эбеди яшайыш үчин хасыл топлаяр.
Шейдип, экйән-де, орян-да билеликде
шатланяр. [37] „Biri экер, башга бири
орар“ дийилйән сөз бу бабатда
догрудыр. [38] Мен сизи зәхметиңизиң
сиңмедик хасылыны ормага ибердим.
Башгалар бу хасыл угрунда зәхмет
чекдилер, сиз болса оларың
зәхметиниң рехнедини гөрйәрсиңиз»
дийди.

[39] «Мениң әхли эден ишлерими
айдып берди» дийип, шаятлык эден
аялың сөзи билен бу шәхердәки
самариялыларың көпүси Иса
иман этдилер. [40] Шонуң үчин-де
самариялылар Исаның янына гелип,
өз янларында галмагыны Ондан
хайыш этдилер. Ол хем шол ерде
ики гүн галды. [41] Онуң сөзлерини
диңләп, ене-де көп адамлар Оңа
иман этдилер. [42] Olar аяла: «Инди
биз сениң айданларыңа гөрә иман
этмейәрис, муны өзүмиз эшитдик,
Онуң дүнйәниң чын Халасгәридигини
билйәрис» дийдилер.

4.20: КАН 11.29; Еш 8.33; Лук 9.53. **4.21:** Ёх 5.25; 16.2,32; Мал 1.11.
4.22: 2Пат 17.28-41; ИША 2.3; Рим 9.4. **4.24:** Фил 3.3. **4.26:** Ёх 8.24.
4.29: Ёх 7.26; Мат 12.23. **4.32:** Мат 4.4. **4.34:** Ёх 5.30; 6.38; 17.4.
4.35: Лук 10.2; Мат 9.37. **4.37:** Эйп 31.8; Мик 6.15. **4.42:** 1Ёх 4.14; 2Тим 1.10.

Иса көшк эмелдарының оглуны сагалдяр

43 Ики гүн геченден соң,
Иса ол ерден Җелилә гитди.
44 Pygamберлериң өз юрдунда
гадырының ёкдугыны Исаның Өзи
тассыклапды. 45 Муңа гарамаздан,
Иса Җелилә геленде, җелилелилер
Оны гызгын гаршы алдылар,
себәби олар Песах байрамы үчин
Иерусалиме баранларында, ол
ерде Исаның эден әхли ишлерини
гөрүпдилер. 46 Şeýleликде, Иса ене-де
Өзүниң сувы шераба өврен ери
болан Җелиләниң Кана шәхерине
гайдып гелди. Шол вагт Капернаумда
бир көшк эмелдарының оглы
кеселләп ятырды. 47 Бу адам Исаның
Яхудыядан Җелилә геленини эшидип,
Онуң янына барды. Ол гелип, өлүм
яссыгында ятан оглуны сагалтмагыны
сорап, Иса ялбарды. 48 Isa оңа: «Сиз
аламатлар, мугҗызалар гөрмесеңиз,
асла ынанмарсыңыз» дийди. 49 Көшк
эмелдары Оңа: «Эй, Ага, оглум
өлмәнкә барай-да!» дийди. 50 Иса оңа:
«Гидибер, оглуң яшар» дийди. Ол
хем Исаның айдан сөзүне ынанып,
өйүне гайтды. 51 Ол хениз ёлдака,
хызматкәрлери онуң өңүнден чыкып:
«Оглуң сагалды» дийдилер. 52 Ол
адам хызматкәрлеринден оглуның
говулашып башлан сагадыны сорады.
Олар оңа: «Дүйн гүндиз сагат бирде
гызгыны гайтды» дийдилер. 53 Onsoň
мунуң Исаның «Оглуң яшар» диен
сагадында боландыгына атасы гөз
етирди. Шонда ол өй-ичерси билен
бирликде Оңа иман этди. 54 Bu
Исаның Яхудыядан Җелилә геленден
соң гөркезен икинҗи гудратлы
аламатыды.

5-нҗи бап

Иса ховзуң башында бир хассаны сагалдяр

1 Бираз вагтдан соң яхудыларың
бир байрамы болды ве Иса муны
беллемек үчин Иерусалиме гитди.
2 Iýerucалимде Гоюн дервезесиниң
янында бир ховуз барды. Бу ховзуң
арамейче ады Бейтзата болуп,
онуң төверегинде бәш эйваны
барды. 3 Бу эйванларда гаты көп
хассалар, көрлер, агсаклар, ысмазлар
ятырдылар.[a] 5 Шол ерде отуз секиз
йыл бәри дерт чекип ятан бир хасса
барды. 6 Иса ятан хассаны гөрүп,
онуң энчеме йылдан бәри бу дерди
чекйәндигини билди. Шонуң үчин
ондан: «Сагалмак ислейәрсиңми?»
дийип сорады. 7 Хасса: «Эй, Ага, сув
чайканан вагты мени ховза салҗак
хич кимим ёк. Мен барянчам, башга
бири менден өң ховза гирәййәр»
дийип җогап берди. 8 Isa оңа: «Тур,
дүшегиңи ал-да, йөре!» дийди.
9 Яңкы адам шобада сагалып,
дүшегини алды-да, йөрәп башлады.
Бу вака Сабат гүни болуп гечди.
10 Munuň үчин яхуды баштутанлары
сагалан адама: «Бу гүн Сабат гүни,
саңа дүшегиңи гөтермек гадаган»
дийдилер. 11 Эмма сагалан адам

---

[a] **5:3** Кәбир соңкы голязмаларда *олар сувуң чайканмагына гарашярдылар.* 4 *Вагтал-вагтал Реббиң бир перишдеси шол ховза гирип, сувы чайкаярды. Сув чайканан бадына илкинҗи болуп сува гирен өз кеселинден сапланярды* диен җүмле душ гелйәр

4.44: Мар 6.4; Мат 13.57. **4.46:** Ёх 2.1-11; Мат 8.5-10; Лук 7.2-10.
4.48: Дан 4.2; Мар 13.22; Рес 2.19; 4.30; Рим 15.19; Ев 2.4. **4.53:** Рес 11.14.
4.54: Ёх 2.11. **5.2:** НЕХ 3.1; 12.39. **5.8:** Мар 2.11; Мат 9.6; Лук 5.24.
5.10: НЕХ 13.19; Ер 17.21; Ёх 7.23; 9.16; Мар 2.24.

олара: «Мени сагалдан Адам маңа:
„Дүшегиңи ал-да, йөре“ дийди»
дийип җогап берди. 12 Ондан: «Саңа:
„Дүшегиңи ал-да, йөре“ диен Адам
ким?» дийип сорадылар. 13 Йөне
сагалан адам Онуң кимдигини
билмейәрди, себәби Иса шол ердәки
мәхелләниң арасына гирип гидипди.
14 Soňra Иса ыбадатханада ол адама
габат гелип: «Ине, сагалдың, мундан
бейләк гүнә этме, ёгсам башыңа
мундан бетер гүнлер гелер» дийди.
15 Шейлеликде, яңкы адам барып,
өзүни сагалданың Исадыгыны яхуды
баштутанларына айтды.

Яшайыш берйән Огул

16 Бу иши Сабат гүни эдендиги
үчин яхуды баштутанлары Исаны
ызарламага башладылар. 17 Emma Иса
олара: «Мениң Атам шу гүне ченли
Өз ишини эдип гелйәр, Мен хем Өз
ишими эдйәрин» дийип җогап берди.
18 Şu себәпден яхуды баштутанлары
өңкүден-де бетер газапланып, Оны
өлдүрмегиң күл-күлүне дүшдүлер.
Себәби Ол диңе Сабат гүнүни бозмак
билен чәкленмән, эйсем, Худая Атам
дийип, Өзүни Худая деңейәрди.
19 Isa олара шейле җогап берди:
«Хакыкатдан хем, Атасының эден
затларыны гөрмесе, Огул Өз-Өзүнден
хич зат эдип билмез. Атасы нәме этсе,
Огул-да шоны эдйәндир. 20 Çünki Ата
Оглы сөййәр, әхли эдйән затларыны
Оңа гөркезйәр. Хава, Ол Огла мундан
хем бейик ишлери гөркезер, шонда
хеммәңиз муңа хайран галарсыңыз.
21 Atanyň өлүлери дирилдиши ялы,
Огул-да ислән адамыны дирилдер.
22 Ата хич кимиң үстүнден хөкүм
чыкарян дәлдир, Ол әхли казылыгы
Огла табшырандыр. 23 Şeýleликде,
Ата хормат гойянлар Огла-да хормат
гоймалыдырлар. Огла хормат
гоймаян адам Оны иберен Ата-да
хормат гойян дәлдир. 24 Hakykатдан
хем, Мениң сөзлерими диңләп,
Мени Иберене иман эден адам
эбеди яшайша эе боляндыр, онуң
үстүнден хөкүм чыкарылмаз. Ол
өлүмден яшайша гечендир. 25 Men
сизе догрусыны айдярын, Худайың
Оглуның сесини өлүлериң-де
эшитҗек вагты гелер, бу вагт эййәм
гелди. Онуң сесини эшиденлер
яшар. 26 Чүнки Атаның яшайыш
берип билши ялы, Ол Огла-да
яшайыш бермек ыгтыярыны берди.
27 Онуң Ынсан Оглудыгы себәпли,
Оңа казылык этмек ыгтыярыны-да
берди. 28 Муңа гең галмаң, себәби
мазардакыларың хеммесиниң
Онуң сесини эшитҗек вагты гелер.
29 Ýagşулык эденлер яшамак үчин,
яманлык эденлер болса җеза хөкүм
эдилмек үчин дирилер.

Иса берлен шаятлыклар

30 Men Өз-Өзүмден хич зат эдип
билмейәрин; Атамдан нәме эшитсем,
шонуң ялы чөзгүт чыкарярын. Мениң
казылыгым хакдыр, себәби Мен Өз
ислегим боюнча казылык этмейәрин,
Мени Иберениң ырадасыны берҗай
эдйәрин. 31 Eger Мен Өзүм хакда
шаятлык этсем, онда бу шаятлыгым
хакыкы болмаз. 32 Мен хакда
шаятлык эдйән башга Бири бар.
Онуң Өзүм хакдакы шаятлыгының
догрудыгыны Мен билйәрин. 33 Siz
Яхяның янына адамлар ёлладыңыз,

5.14: Мар 2.5. **5.17:** ГЕЛ 2.3. **5.18:** Ёх 7.1; 10.33. **5.19:** Ёх 5.30; 8.28; 14.10.
5.20: Ёх 14.12. **5.21:** Рим 4.17; 8.11; Ёх 11.25. **5.23:** Лук 10.16; 1Ёх 2.23.
5.24: Ёх 3.18. **5.25:** Ёх 4.21; 16.2,32. **5.29:** Дан 12.2; Рес 24.15; Ёх 11.24; Мат 25.46; 1Кор 15.52. **5.30:** Ёх 5.19; 8.16; 6.38. **5.31-37:** Ёх 8.14-18. **5.33:** Ёх 1.7,19.

ол хем хакыката шаятлык этди.
34 Emma Мен ынсан шаятлыгына
мәтәч болмасам-да, муны сизиң
халас болмагыңыз үчин айдярын.
35 Яхя нур сачян ышык ялыды. Сиз
аз салым хем болса, онуң ышыгына
гуванмак ислედиңиз. 36 Emma Мениң
Яхяның кыдан хас бейик шаятлыгым
бар, себәби берҗай этмегим үчин
Атаның Өзүме табшыран ишлери,
ягны шу эдйән ишлерим Мени
Атаның иберендигине шаятлык
эдйәр. 37 Мени иберен Атаның Өзи
хем Мен хакда шаятлык этди. Йөне
сиз Онуң не сесини эшитдиңиз, не-де
йүзүни гөрдүңиз. 38 Калбыңызда
Онуң сөзлери ёк, себәби сиз Онуң
Иберенине иман этмейәрсиңиз.
39 Siz эбеди яшайыш Мукаддес
Язгылардадыр өйдүп, олары ыхлас
билен өвренйәрсиңиз. Олар болса
Мен хакда шаятлык эдйәрлер.
40 Эмма сиз яшайша ээ болар ялы,
Маңа гелмек ислемейәрсиңиз. 41 Мен
ынсанлардан өвги агтармаярын.
42 Эмма Мен сизи танаярын, сизиң
калбыңызда Худайың сөйгүси ёк.
43 Men Атамың адындан гелдим, сиз
болса Мени кабул этмейәрсиңиз.
Йөне башга бири өз адындан
геләйсе, сиз оны кабул эдерсиңиз.
44 Сиз бири-бириңизден өвгүлер
кабул эдйәрсиңиз, эмма еке-тәк
Худайың өвгүсини газанмага
чалышмаярсыңыз. Онсоң нәдип
сизде иман болсун? 45 Atanyң
өңүнде Мен сизи айыпларын
өйтмәң. Сизи айыплаян өз умыт
баглаян Мусаңыздыр. 46 Сиз Муса
ынансадыңыз, онда Маңа-да
ынанардыңыз, себәби ол Мен хакда
язды. 47 Onuň язанларына ынанмаян
болсаңыз, онда Мениң айдянларыма
нәхили ынанҗаксыңыз?»

6-нҗы бап

Иса бәш мүң адамы доюряр

1 Şundan соң Иса Җелиле көлүниң
бейлеки тарапына гечди. Бу көле
Тиберия көли хем дийилйәрди.
2 Исаның гудратлы аламатлар аркалы
хассалары сагалдандыгыны гөрен
улы мәхелле Онуң ызына дүшди.
3 Иса шәгиртлери билен бейик
депә чыкып отурды. 4 Яхудыларың
Песах байрамы голайлапды. 5 Isa
төверегине гөзүни айлады. Өз янына
улы мәхелләниң гелйәнини гөрүп,
Филипуса: «Булара иер ялы чөреги
нириден сатын аларыс?» дийди.
6 Ол муны Филипусы сынамак
үчин сорапды, аслында Өзүниң
нәме этҗегини эййәм билйәрди.
7 Филипус Оңа: «Бир адамың секиз
айлык газанҗыны[a] сарп этсек-де,
буларың хер бирине бир дөвүм
чөрек бермәге етмез» дийип җогап
берди. 8 Şägirtлерден бири, Симун
Петрусың доганы Андреяс Оңа: 9 «Bu
ерде бир огланда бәш арпа чөреги
билен ики балык бар. Эмма шейле
улы мәхелле булар нәмеҗик болар?»
дийди. 10 Иса: «Халкы отурдың»
дийди. Халк шол ердәки гөк яйлада
отурды. Ол ерде бәш мүңе голай
эркек адам барды. 11 Иса чөреклери
алып, шүкүр этди, соңра олары
отуранлара пайлады. Балыклары
хем шейтди, нәче ислеселер, олара

[a]*секиз айлык газанҗы* — грекче: «ики йүз динар». Ишчиниң бир гүнлүк газанҗы бир динар болупдыр.

5.34: 1Ёх 5.9. **5.36:** Ёх 10.25; 14.11; 15.24; Мат 11.4. **5.39:** Лук 24.27; Рес 13.27. **5.43:** Мат 24.5. **5.45:** Ёх 9.28; Рим 2.17. **5.47:** Лук 16.29,31. **6.1-13:** Мат 14.13-21; Мар 6.32-44; Лук 9.10-17. **6.5:** Ёх 1.43; 12.21. **6.8:** Ёх 1.40; 12.22. **6.9:** ЁХ 21.9-13.

пайлады. Адамлар дойянчалар
ийдилер. 12 Олар доянларындан соң,
Иса шәгиртлерине: «Галан-гачанлары
йыгнашдырың, хич зат заяланмасын»
дийди. 13 Шейлеликде, шәгиртлер
ийлен бәш арпа чөрекден артан
бөлеклери йыгнап, он ики
себеди долдурдылар. 14 Исаның
бу гудратыны гөрен адамлар:
«Хакыкатдан-да, дүнйә гелмели
пыгамбер Шудур» дийдилер. 15 Isa
оларың Өзүни патыша этмек үчин
зор билен тутҗак боляндыкларыны
биленсоң, ене-де еке Өзи дага гитди.

Иса сувуң йүзүнден йөрейәр

16 Agşamara Онуң шәгиртлери
көлүң боюна гелдилер. 17 Гараңкы
дүшсе-де, Иса хениз оларың
янына гелмәнди. Онсоң шәгиртлер
гайыга мүнүп, көлүң аңырсындакы
Капернаума уградылар. 18 Гүйчли ел
туруп, көл толкун атып башлады.
19 Олар гайыклы бәш-алты чакрым[б]
йүзенлеринден соң, Исаның сувуң
йүзүнден йөрәп, гайыга якынлашып
гелйәнини гөрүп горкдулар.
20 Эмма Иса олара: «Горкмаң, бу —
Мен!» дийди. 21 Олар Оны гайыга
мүндүрҗек болдулар, йөне гайык
бирденкә кенара гелип етди. 22 Эртеси
гүн көлүң бейлеки кенарында галан
мәхелле ол ерде дүйн диңе бир
гайыгың бардыгыны ве Исаның
Өз шәгиртлери билен шол гайыга
мүнмән, оларың диңе өзлериниң
гидендиклерини аныкладылар.
23 Шол вагт Тибериядан башга
гайыклар гелди. Гайыкларың
сакланан ери Реббимиз Исаның
Худайя шүкүр айдан ве халкың чөрек
иен ерине голайды. 24 Исаның-да,
Онуң шәгиртлериниң-де ол ерде
ёкдугыны гөрен мәхелле гайыклара
мүнүп, Исаны гөзлемәге Капернаума
тарап гитди. 25 Оны көлүң аңры
тарапындан тапып: «Рабби, бу ере
хачан гелдиң?» дийип сорадылар.

Иса — Яшайыш чөреги

26 Иса олара: «Мен сизе догрусыны
айдярын, сиз Мени гудрат гөрениңиз
үчин дәл-де, чөрек ийип дояныңыз
үчин агтарярсыңыз. 27 Zaýalанян
иймит үчин дәл-де, эбеди яшайыш
берйән иймит үчин ыхлас эдиң,
оны сизе Ынсан Оглы берер. Чүнки
Атамыз Худайың Өзи бу иши
Оңа табшырандыр» дийип җогап
берди. 28 Ондан: «Биз Худайың
ишлерини берҗай этмек үчин нәме
этмели?» дийип сорадылар. 29 Isa
олара: «Худайың ишини берҗай
этмек ислейән болсаңыз, Онуң
Иберенине иман эдиң» дийип җогап
берди. 30 Olar ене-де: «Гөрүп, Саңа
иман эдеримиз ялы, Сен нәхили
гудрат гөркезерсиң? Ханы, нәме
эдерсиң? 31 Biziň ата-бабаларымыз
чөлде манна[ч] ийдилер. Мукаддес
Язгыларда бу барада: „Олара иймек
үчин гөкден чөрек берди“ дийип
язылан» дийдилер. 32 Иса олара:
«Мен сизе догрусыны айдярын,
сизе гөкден чөрек берен Муса дәл.
Гөкден сизе хакыкы чөреги Мениң
Атам берйәр. 33 Чүнки Худайың
чөреги гөкден инип, дүнйә яшайыш

[б] ***бәш-алты чакрым*** — грекче «йигрими бәш-отуз стадиос, бу такм. 5-6 км».
[ч] **9:4** ***Манна*** — Чөлде Худай тарапындан ысрайыллара берлен үйтгешик иймит

6.14: МАТ 21.11. **6.14:** КАН 18.15 **6.15:** ЁХ 6.3; 18.36.
6.16-21: МАТ 14.22-27; МАР 6.45-51. **6.27:** ИША 55.2. **6.29:** 1СЕЛ 1.3; 1ЁХ 3.23.
6.30: МАТ 12.38; МАР 8.11. **6.31:** МСР 16:4-5; Чөл 11.8; НЕХ 9.15; ЗЕБ 78.24; 105.40.

берйәндир» дийди. 34 Olar Оңа: «Я
Реб, шол чөреги бизе хемише бер»
дийдилер. 35 Isa олара шейле дийди:
«Яшайыш чөреги Мендирин, Маңа
гелен асла аҗыкмаз, Маңа иман
эден асла сувсамаз. 36 Айдышым
ялы, сиз Мени гөрдүңиз, эмма Маңа
иман этмейәрсиңиз. 37 Atamyң Маңа
берен адамларының бары Маңа
гелер, Мен яныма геленлери асла
ковмарын. 38 Çünki Мен Өз ырадамы
дәл-де, Мени Иберениң ырадасыны
берҗай этмек үчин гөкден индим.
39 Мени Иберениң ырадасы болса,
Онуң Өзүме беренлериниң хич
бирини йитирмән, олары ахыркы гүн
гайтадан дирилтмегимдир. 40 Ogly
гөрен ве Оңа иман эден хер бир
адамың эбеди яшайша говушмагы
Атамың ырадасыдыр. Мен-де бу
адамлары ахыркы гүн гайтадан
дирилдерин». 41 «Гөкден инен чөрек
— Мендирин» диени үчин яхудылар
Оңа гаршы чыкып хүңүрдешдилер.
42 Olar: «Бу Юсубың оглы Иса дәлми?
Биз Онуң ата-энесини танаярыс. Ол
нәхили „Мен гөкден индим“ диййәр?»
дийишдилер. 43 Иса олара шейле
дийди: «Өзара хүңүрдешмәңизи бес
эдиң. 44 Eger Мени иберен Атаның
Өзи гетирмесе, хич ким Маңа
гелип билмез. Яныма гелен адамы
болса, Мен ахыркы гүн дирилдерин.
45 Pygamберлериң язгыларында:
„Оларың хеммеси Худайдан таглым
аларлар“ дийип язылан. Атадан
эшидип, Ондан таглым алан хер кес
Маңа гелер. 46 Aslynda хич ким хич
вагт Атаны гөрен дәлдир. Атаны диңе
Худайдан Гелен гөрендир. 47 Мен
сизе догрусыны айдярын, Маңа иман
эден эбеди яшайша говшандыр.
48 Яшайыш чөреги Мендирин.
49 Ата-бабаларыңыз чөлде манна
иендиклерине гарамаздан, өлдүлер.
50 Эмма гөкден инен бир чөрек
бар, ондан иййән адам хич өлмез.
51 Гөкден инен дири чөрек Мендирин.
Мундан иен адам эбеди яшар.
Дүнйәниң яшайшы үчин берҗек
чөрегим Мениң Өз беденимдир».

52 Onsoň яхудылар: «Бу Адам
Өз беденини бизе иймәге нәхили
берип билер?» дийшип, өзара
җеделлешмәге башладылар. 53 Иса
олара: «Мен сизе догрусыны айдярын,
Ынсан Оглуның беденини ийип,
ганыны ичмесеңиз, сизде яшайыш
болмаз. 54 Мениң беденими ийип,
ганымы ичен эбеди яшайша говшар.
Ахыркы гүн Мен оны дирилдерин.
55 Мениң беденим хакыкы иймит,
ганым хакыкы ичгидир. 56 Meniň
беденими ийип, ганымы ичйән
Менде яшар, Мен хем онда. 57 Мени
Дири Ата иберди ве Мен Ол аркалы
яшаярын. Эдил шунуң ялы, Менден
иймитленйән-де Мен аркалы яшар.
58 Hawa, гөкден инен чөрек будур.
Серет, бу ата-бабаларыңызың иен
маннасы ялы дәлдир. Олар манна
ийселер-де, өлүп гитдилер, эмма бу
чөреги иен адам эбеди яшар» дийди.
59 Ol бу сөзлери Капернаумдакы
синагогада[Д] өвредйәркә айтды.

[Д]**4:15** ***Синагога*** **—** Бу яхудыларың Худая ыбадат эдйән өйи болуп, онда диңе Көне Әхт язгылары окалыпдыр. Сөзлүге серет.

6.34: Ёх 4.15; Мат 6.11. **6.35:** Ёх 6.48-50; 4.14. **6.37:** Ёх 17.2. **6.38:** Ёх 4.34; 5.30. **6.39:** Ёх 17.12; 18.9. **6.40:** Ёх 5.29; 11.24; 6.54. **6.42:** Лук 4.22; Ёх 7.27. **6.44:** Ер 31.3; Хош 11.4; Ёх 12.32; 6.65. **6.45:** 1Сел 4.9; 1Ёх 2.27; ИША 54.13. **6.46:** Ёх 1.18. **6.52:** Ёх 3.4; 4.9. **6.56:** Ёх 15.4; 1Ёх 3.24; 4.15. **6.58:** Ёх 6.41,51. **6.59:** Ёх 6.25.

Көп адамлар Исаны терк эдйәрлер

60 Шәгиртлериң көпүси муны
эшидип: «Бу сөзлер агыр. Муны ким
кабул эдип билер?» дийишди. 61 Isa
шәгиртлериң муңа хүңүрдешйәнини
билип, олара: «Бу сизиң җаныңыза
батярмы? 62 Onda сиз Ынсан Оглуның
овал болан ерине гайтадан чыканыны
гөрсеңиз нәме диеркәңиз? 63 Ýaşaýыш
берйән Рухдур, ынсан гүйҗүниң
пейдасы ёкдур. Мениң сизе айдян
сөзлерим Мукаддес Рухдандыр ве
яшайыш берйәндир. 64 Ýöne сизиң
араңызда кәбир иман этмейәнлер
бар» дийди. Чүнки Иса кимиң
иман этмейәндигини ве Өзүне
кимиң хайынлык этҗекдигини
илкибашдан билйәрди. 65 Ol:
«Атаның Өзи гетирмесе, хич ким
Маңа гелип билмез дийип, Мен
сизе шонуң үчин айтдым» дийди.
66 Шондан соң шәгиртлериниң
көпүси Ондан йүз өвүрдилер ве
Онуң ызына эермеги бес этдилер.
67 Шонда Иса Онкилерден: «Сиз
хем Мени терк этмекчимисиңиз?»
дийип сорады. 68 Simun Петрус
Оңа: «Я Реб, биз Сени терк эдип,
башга киме баралы? Эбеди яшайыш
сөзлери диңе Сенде ахырын. 69 Биз
Сениң Худайың Мукаддесидигиңе[ә]
ынанярыс ве муны анык билйәрис»
дийип җогап берди. 70 Isa олара: «Сиз
Онкилери Өзүм сайлап алмадыммы?
Муңа гарамаздан, араңыздан бири
иблисдир» дийип җогап берди.
71 Ol муны Симун Искариёдың оглы
Юданы гөз өңүнде тутуп айтды.
Себәби Юдас Онкилериң бири
болса-да, соңра Иса хайынлык этди.

7-нҗи бап

Иса Иерусалиме гидйәр

1 Шондан соң Иса Җелиледе
айланмага башлады. Яхуды
баштутанлары Онуң кастына
чыкансоңлар, Ол Яхудыяда гезмек
ислемейәрди. 2 Ýahudыларың Чатма
байрамы голайлапды. 3 Şonuň үчин
Исаның инилери Оңа: «Бу ерден
чыкып, Яхудыя гит, эдйән ишлериңи
шәгиртлериң гөрсүн. 4 Өзүни ачык
танатмак ислейән адам гизлин
иш эдйән дәлдир. Сен бу затлары
эдйән болсаң, Өзүңи дүнйә гөркез»
дийдилер. 5 Оңа хатда инилери-де
ынанмаярдылар. 6 Isa олара: «Мениң
вагтым энтек доланок, йөне сизиң
үчин ислендик вагт пурсатдыр.
7 Dünýä сизи йигренип билмез, эмма
Мени йигренйәр, себәби Мен онуң
ишлериниң эрбетдигине шаятлык
эдйәрин. 8 Сиз байрама гидиң, Мен бу
байрама гитҗек дәл. Себәби Мениң
вагтым энтек доланок» дийип җогап
берди. 9 Олара шейле дийип, Ол
Җелиледе галды. 10 Эмма инилери
байрама гиденлеринден соң, Иса-да
гитди, йөне ач-ачан дәл-де, гизлин
гитди.
11 Яхуды баштутанлары
байрамчылыкда Оны идәп: «Ол
ниреде?» дийип сораярдылар.
12 Mäheлләниң арасында Ол хакда
көп гүррүң эдилди. Кәбирлери «Ол
говы адам» дийсе, башгалары «Ол

[ә] **6:69** Кәбир соңкы голязмаларда *Биз Сениң Месихдигиңе, дири Худайың Оглудыгыңа* диен җүмле душ гелйәр

6.61: Мат 11.6. **6.62:** Ёх 3.13; 17.5. **6.63:** 2Кор 3.6; Ёх 6.68. **6.64:** Ёх 2.25.
6.65: Ёх 6.44; 3.27. **6.68-69:** Мар 8.27-30. **6.70:** Ёх 15.16,19.
6.71: Ёх 13.2,27; 17.12. **7.2:** Лев 23.34; КАН 16.16. **7.3:** Мар 3.21,31; Мат 12.46.
7.6: Мат 26.18; Ёх 2.4; 7.30. **7.7:** Ёх 15.18-21. **7.12:** Ёх 7.40-43.

халкы аздыряр» дийййәрдилер. 13 Ýöne
яхуды ёлбашчыларындан горкуп,
хич ким Ол хакда ачык гүррүң эдип
билмейәрди.
14 Байрамчылыгың ярысы гечende,
Иса ыбадатхана барып, өвретмәге
башлады. 15 Яхудылар хайран галып:
«Бу адам хич ерде окамадык болса-да,
Мукаддес Язгылары нireden
билйәркә?» дийишйәрдилер. 16 Иса
олара шейле җогап берди: «Мениң
өвредйәнлерим Өзүмиңки дәл,
Мени Иберениңкидир. 17 Худайың
ырадасыны берҗай этмек ислейән
адам Мениң өвредйәнлеримиң
Худайдандыгына я-да Өзүмдендигине
гөз етирер. 18 Ким өзүнден сөзлейән
болса, өзүне шөхрат гөзлейәндир.
Ким өзүни иберене шөхрат гөзлейән
болса, хакыкаты сөзлейәндир,
онда нәхаклык ёкдур. 19 Musa сизе
Мукаддес Кануны бермедими нәме?
Йөне сизиң хич бириңиз бу Кануны
берҗай этмейәрсиңиз. Нәме үчин
Мени өлдүрҗек болярсыңыз?».
20 Mähelле Оңа: «Сен җынлы, ким
Сени өлдүрҗек боляр?» дийди.
21 Isa олара: «Мен бир гудрат
гөркездим, оңа хеммәңиз хайран
галярсыңыз. 22 Özüňiz болса, Мусаның
кануныны берҗай эдйәрис дийип
хем, Сабат гүни чагалары сүннет
эдйәрсиңиз. Аслында сүннет Мусадан
дәл-де, ата-бабалардан галандыр.
23 Şeýleликде, Мусаның кануны
бозулмасын дийип хем, өзүңиз
Сабат гүни сүннет эдйәңиз. Онда
нәме үчин Сабат гүни бир адамы
бүтинлей сагалдандыгым үчин Мени
язгарярсыңыз? 24 Daşky гөрнүше
гөрә хөкүм чыкармаң, хөкүмиңиз
адалатлы болсун» дийди.

Иса Месихмидир?

25 Бу ерде иерусалимлилериң
кәбирлери: «Оларың өлдүрҗек
болян Адамы шу дәлми? 26 Ине, Ол
аркайын гүррүң берип дур, Оңа
гаршы хич ким хич зат диймейәр.
Бизиң ёлбашчыларымыз Онуң
Месихдигини, хакыкатданам,
билйән болаймасынлар?! 27 Ýöne
биз бу Адамың нirеdendигини
билйәрис. Месих геленде болса,
Онуң нirеdendигини хич ким
билмез» дийишдилер. 28 Onsoň Иса
ыбадатханада өвредип дурка, гаты сес
билен шейле дийди: «Хава, сиз Мени
хем танаярсыңыз, нirеdendигими
хем билйәрсиңиз. Эмма Мен
Өз-Өзүмден гелемок, Мени Иберен
хакдыр, сиз Оны танамаярсыңыз.
29 Men Оны танаярын, себәби Мен
Ондан гелендирин. Мени иберен
Олдур». 30 Şondan соң Оны тутҗак
болдулар, йөне хич ким Оңа эл
галдырмады, себәби энтек Онуң вагты
долманды. 31 Baryƅир мәхелләниң
көпүси Оңа иман эдип: «Месих
геленде, шунуңкыдан көп аламат
гөркезерми?» дийшип пышырдашды.
32 Фарисейлер халкың Иса хакындакы
бу пышырдыларыны эшитдилер.
Онсоң ёлбашчы руханылар билен
фарисейлер Оны тутмак үчин
гаравуллары ибердилер. 33 Isa:
«Мен ене аз салым сизиң яныңызда
болуп, соңра Өзүми Иберениң янына
гидерин. 34 Сиз Мени гөзләрсиңиз,
йөне тапмарсыңыз. Мениң барҗак

7.13: Ёх 19.38; 20.19. **7.19:** Ёх 1.17. **7.20:** Ёх 8.48; 10.20; Мат 11.18; Мар 3.22.
7.21: Ёх 5.2-9. **7.22:** Лев 12.3; ГЕЛ 17.10; 21.4. **7.23:** Мар 3.5; Лук 13.12; 14.4.
7.24: Ёх 8.15; ИША 11.3; ЗАК 7.9. **7.27:** Ёх 6.42; 7.41; 9.29. **7.28:** Ёх 8.42.
7.29: Ёх 8.55; 17.25; Мат 11.27. **7.30:** Ёх 7.44; 10.39; Мар 12.12; Ёх 8.20.
7.31: Ёх 8.30; 10.42; 11.45. **7.33:** Ёх 8.21; 12.35; 13.33; 14.19; 16.16-19.

ериме сиз барып билмерсиңиз»
дийди. 35 Onsoň яхуды баштутанлары
бири-бирине: «Бу Адам биз тапып
билмез ялы, нирә гитҗеккә?
Греклериң арасына даргап гиден
яхудыларың янына гидип, греклере-
де өвретҗекмикә? 36 Мунуң „Мени
гөзләрсиңиз, йөне тапмарсыңыз,
Мениң барҗак ериме сиз барып
билмерсиңиз“ диййәни нәмекә?»
дийишдилер. 37 Baýramың соңкы ве
иң эсасы гүни Иса өр туруп, мәхеллә:
«Сувсаянлар Мениң яныма гелип,
тешнелигини гандырсынлар. 38 Kim
Маңа иман этсе, Мукаддес Язгыларда
айдылшы ялы, онуң ичинден яшайыш
сувуның булаклары акар» дийип
гыгырды. 39 Ol муны Өзүне иман
эденлериң алҗак Мукаддес Рухы
барада айдярды. Олара энтек
Мукаддес Рух инмәнди, себәби
Иса энтек шөхратландырылманды.
40 Mähelләниң ичинден кәбирлери
бу сөзи эшидип: «Бу хакыкатдан хем
шол гелҗек пыгамбердир» дийдилер.
41 Башгалары: «Бу Месихдир»
дийдилер, эмма кәбирлери: «Болуп
билмез! Месих, хей-де, Җелиледен
гелерми? 42 Mukaddес Язгыларда:
„Месих Давудың тохум-тиҗинден,
Давудың яшан Бейтуллахам
шәхеринден гелер“ дийип язылманмы
нәме?» дийдилер. 43 Шейлеликде,
мәхелләниң арасында Иса барада
агзалалык дөреди. 44 Olardan кәбири
Оны тутмак иследи, йөне хич ким
Оңа эл дегирмеди.

Яхуды баштутанларының ынамсызлыгы

45 Ахырсоңы ыбадатхана
гаравуллары гайдып гелдилер
ве ёлбашчы руханылар билен
фарисейлер олардан: «Нәме
үчин Оны гетирмедиңиз?»
дийип сорадылар. 46 Ybadатхана
гаравуллары: «Хич ким хич
вагт бу Адамың геплейши ялы
геплемәнди» дийип җогап бердилер.
47 Фарисейлер олара: «Сиз хем
алдандыңызмы? 48 Ёлбашчылардан
я-да фарисейлерден, хей, Оңа иман
эден бармы? 49 Ёкдур! Эмма Төвраты
билмейән бу надан халк нәлет
астындадыр!» дийдилер. 50 Şonda
фарисейлериң арасындан бири, озал
Исаның янына баран Никодимос
олара: 51 «Kanunымыза гөрә бир
адамы өңүрти диңлемән, нәме
эденини билмән, оңа хөкүм чыкармак
догрумыдыр?» дийди. 52 Olar: «Сен
хем җелилелими? Мукаддес Язгылара
сер сал, Җелиледен хич вагт
пыгамбер чыкмаҗагыны гөрерсиң»
дийдилер.

53 Соңра хеммеси өйли-өйүне
гайтды.

8-нҗи бап

Зынада тутулан аял

1 Иса болса Зейтун дагына гитди.
2 Эртеси ирден Ол ене ыбадатхана
барды, әхли халк Онуң янына гелди;
Иса олара өвретмәге башлады.
3 Диндарлар билен фарисейлер
зынада тутулан бир аялы алып
гелдилер. Аялы хеммәниң өңүнде

7.35: Як 1.1; 1Пет 1.1; Ёх 12.20; Рес 11.20. **7.37:** Лев 23.36; Ёх 4.10,14.
7.38: ИША 44.3; 55.1; 58.11. **7.39:** Ёх 20.22; 12.23. **7.40:** Ёх 1.21; Мат 21.11.
7.42: Мик 5.2; Мат 1.1; Лук 2.4. **7.44:** Ёх 7.30; 10.39. **7.46:** Мат 7.28.
7.50: Ёх 3.1; 19.39. **7.51:** КАН 17.6; МСР 23.1. **7.52:** 2Пат 14.25.

дуруздылар. 4 Онсоң олар Иса
йүзленип: «Мугаллым, бу аял
зынада тутулды. 5 Муса Төвратда
булар ялылары дашлап өлдүрмеги
буйрупдыр. Сен муңа нәме диерсиң?»
дийип сорадылар. 6 Олар муны
Исаны сынамак үчин сорапдылар,
себәби Оны айыпламак үчин тутарык
агтарярдылар. Иса ашак отуруп,
бармагы билен ере бир затлар язмага
башлады. 7 Ондан сорамагы довам
этдиренлеринде, Иса дикелип:
«Сизиң араңызда кимиң гүнәси ёк
болса, бу аяла дашы илки шол атсын»
дийди. 8 Ол ене-де ашак отуруп, ере
бир затлар язмага дурды. 9 Муны
эшидип, яшулулардан башлап,
хеммеси еке-екеден гитмәге башлады.
Диңе Иса билен Онуң өңүнде дуран
аял галды. 10 Иса дикеленде, аялдан
башга хич киме гөзи дүшмәнсоң,
оңа: «Эй, начар, бейлекилер ханы?
Хич ким саңа хөкүм чыкармадымы?»
дийип сорады. 11 Аял: «Ёк, Агам»
дийди. Иса: «Мен хем сени хөкүм
этмейәрин. Бар, гидибер, мундан
бейләк гүнә иш этме» дийди.[a]

Хакыкы шаятлык

12 Isa ене-де халка йүзленип:
«Дүнйәниң нуры Мендирин. Мениң
ызыма эерен гараңкылыкда гезмез,
онда яшайыш нуры болар» дийди.
13 Fariseйлер Оңа: «Сен Өз-Өзүңе
шаятлык эдйәрсиң, Сениң шаятлыгың
хакыкы дәл» дийдилер. 14 Иса олара:
«Мен Өз-Өзүме шаятлык эдйән
хем болсам, Мениң шаятлыгым
хакдыр. Себәби Мен ниреден гелип,
нирә барянымы билйәрин, йөне
Мениң ниреден геленими я нирә
барянымы сиз билмейәрсиңиз.
15 Siz ынсан өлчеги билен хөкүм
чыкарярсыңыз, Мен хич кимиң
үстүнден хөкүм чыкармаярын. 16 Men
хөкүм чыкарайсам-да, хөкүмим
хакдыр, чүнки Мен еке дәл-де,
Өзүми иберен Ата билендирин.
17 Töwratда ики адамың шаятлыгы
хак дийлип язылгыдыр. 18 Мен Өзүм
хакда шаятлык эдйәрин, Мени
иберен Ата-да Мен хакда шаятлык
эдйәр» дийип җогап берди. 19 Onsoň
Исадан: «Сениң Атаң ниреде?» дийип
сорадылар. Иса олара: «Сиз не Мени
танаярсыңыз, не-де Мениң Атамы.
Мени танаян болсадыңыз, Мениң
Атамы-да танардыңыз» дийди. 20 Ol
бу сөзлери ыбадатханада өвредйәркә
садака гутусының янында айтды,
йөне хич ким Оны тутҗак болмады,
себәби Онуң вагты энтек долманды.
21 Isa олара ене: «Мен гидип барярын;
сиз Мени гөзләрсиңиз ве гүнәңизиң
ичинде өлерсиңиз. Сиз Мениң
барян ериме барып билмерсиңиз»
дийди. 22 Яхудыларың баштутанлары:
«Ол Өзүни өлдүрҗекмикә? Ол
шонуң үчин Мениң барян ериме
барып билмерсиңиз диййәрмикә?»
дийишдилер. 23 Isa олара: «Сиз
ашакдансыңыз, Мен ёкардандырын;
сиз бу дүнйәденсиңиз, Мен болса,
бу дүнйәден дәлдирин. 24 Munuň
үчин Мен сизе „гүнәңизиң ичинде
өлерсиңиз“ дийдим, чүнки Мениң
Бирибардыгыма иман этмесеңиз,
гүнәңизиң ичинде өлерсиңиз» дийди.
25 Ондан: «Сен кимсиң?» дийип
сорадылар. Иса олара: «Озал-башдан
сизе ким дийип айдан болсам,
Шолдурын. 26 Сизи айыплап айтҗак

---

[a] ***7:53-8:11*** — ирки голязмаларда бу аятлар ёк.

8.12: Ёх 9.5; 12.35; 1.4. **8.13-18:** Ёх 5.31-39. **8.15:** Ёх 7.24; 3.17. **8.16:** Ёх 5.30. **8.17:** КАН 19.15; Мат 18.16. **8.19:** Ёх 14.7. **8.20:** Мар 12.41; Ёх 7.30. **8.21-22:** Ёх 7.33-36. **8.23:** Ёх 3.31; 17.14; 1Ёх 4.5. **8.24:** Ёх 8.28; 4.26; 13.19; Мар 13.6.

затларым көп. Мени Иберен хакдыр,
Мен Ондан эшиденлерими дүнйә
әшгәр эдйәрин» дийип җогап берди.
27 Олар Исаның Өз Атасы барада
айдяндыгына дүшүнмедилер. 28 Soňra
Иса олара: «Ынсан Оглуны хачда
ёкары гөтерен махалыңыз, Мениң
Шолдугымы билерсиңиз. Шейле хем
Мениң Өзүмден хич зат этмәндигиме,
диңе Атамың өвреден затларыны
айдандыгыма дүшүнерсиңиз. 29 Мени
Иберен Мениң билендир, Ол Мени
еке ташлап гитмеди. Себәби Мен
хемише Оңа яраян затлары эдйәрин»
дийди. 30 Bulaгы айданда, энчеме
адамлар Оңа иман этдилер.

Ыбрайымың несиллери

31 Onsoň Иса Өзүне иман эден
яхудылара: «Мениң сөзүми берҗай
этсеңиз, хакыкатдан хем, Мениң
шәгиртлерим боларсыңыз; 32 Siz
хакыкаты билерсиңиз, хакыкат-да
сизи азат эдер» дийди. 33 Olar Исадан
«Биз Ыбрайымың неслидирис,
хич вагт хич киме гул болан
дәлдирис. Онсоң нәдип Сен бизе
азат боларсыңыз дийип билйәрсиң?»
дийдилер. 34 Isa олара шейле җогап
берди: «Мен сизе догрусыны айдярын,
гүнә эдйән киши гүнәниң гулудыр.
35 Gul хич хачан өйүң агзасы болуп
билмез, йөне Огул өйүң хемишелик
агзасыдыр. 36 Шонуң үчин хем Огул
сизи азат этсе, сиз, хакыкатдан
хем, азат боларсыңыз. 37 Сизиң
Ыбрайымың несиллеридигиңизи
билйәрин, йөне сиз Мениң кастыма
чыкдыңыз, себәби сиз Мениң сөзүме
өз калбыңыздан орун береңзок. 38 Мен
сизе Атамың янында гөренлерими
айдярын, сиз хем өз атаңыздан
гөренлериңизи эдйәрсиңиз».
39 Олар Оңа: «Бизиң атамыз
Ыбрайымдыр» дийдилер. Иса олара:
«Сиз Ыбрайымың перзентлери болян
болсаңыз, Ыбрайымың ишлерини
эдердиңиз. 40 Эмма сиз Мени, ягны
Худайдан эшиден хакыкаты айдян
Ынсаны өлдүрмекчи болярсыңыз.
Ыбрайым бейле иш этмәнди. 41 Siz
Ыбрайымың дәл-де, өз атаңызың
ишлерини эдйәрсиңиз» дийди. Олар
Оңа: «Биз зынадан доглан дәл, бизиң
еке-тәк бир Атамыз бар, Ол Худайың
Өзүдир» дийдилер. 42 Isa олара
шейле дийди: «Эгер Атаңыз Худай
болса, онда Мени сөердиңиз, себәби
Мен Худайдан гелдим, Өз-Өзүмден
гелмедим, Мени Ол иберди.
43 Нәме үчин Мениң айдянларыма
дүшүнмейәрсиңиз? Себәби сиз
Мениң айдянларымы диңлемеги
башармаярсыңыз. 44 Siziň атаңыз
иблисдир, сиз атаңызың ислегини
берҗай этмек ислейәрсиңиз.
Ол овалдан ганхорды, хич вагт
хакыкатың тарапдары болманды,
себәби онда хакыкат ёк. Ол ялан
сөзләнде, өз-өзүнден сөзлейәр, чүнки
ол яланчы, яланың атасыдыр. 45 Эмма
Мен хакыкаты айдяндырын. Шонуң
үчинем сиз Маңа иман этмейәрсиңиз.
46 Siziň хайсыңыз Маңа гүнә йөңкәп
билерсиңиз? Эгер Мен хакыкаты
айдян болсам, онда нәме үчин сиз
Маңа иман этмейәрсиңиз? 47 Ким
Худая дегишли болса, Худайың
сөзлерини диңлейәндир. Сиз
диңлемейәрсиңиз, себәби сиз Худая
дегишли дәлсиңиз».

8.28: Ёх 3.14; 12.32. **8.30:** Ёх 7.31; 10.42; 11.45. **8.31:** Ёх 15.7; 2Ёх 9.
8.32: 2Кор 3.17; Гал 5.1. **8.33:** Мат 3.9; Гал 3.7. **8.34:** Рим 6.16; 2Пет 2.19.
8.35: ГЕЛ 21.10; Гал 4.30. **8.41:** КАН 32.6; ИША 63.16; 64.8. **8.42:** Ёх 13.3; 16.28.
8.44: 1Ёх 3.8,15; ГЕЛ 3.4; 1Ёх 2.4; Мат 12.34. **8.46:** 1Ёх 3.5; Ёх 18.37.

Исаның шөхраты

48 Ýahudылар Оңа: «Саңа жын
уран самариялы дийип, биз догры
айдыпдырыс!» дийдилер. 49 Иса олара
җогап берип: «Мени жын уранок! Мен
диңе Атамы хорматлаярын, эмма сиз
Мени хорматламаярсыңыз. 50 Мен
Өзүме шөхрат агтармаярын, эмма
муны агтарян ве хөкүм чыкарян
Бири бар. 51 Мен сизе догрусыны
айдярын, Мениң сөзүме уйян
адам асла өлүм гарасыны гөрмез»
дийди. 52 Яхудылар Оңа: «Сени жын
урандыгыны инди анык билдик.
Ыбрайым-да, пыгамберлер-де өлди.
Эмма Сен: „Мениң сөзүме уйян
адам хич хачан өлмез“ диййәрсиң.
53 Eýsem, Сен атамыз Ыбрайымдан
хем бейикми? Ол-да, пыгамберлер-де
өлди. Сен Өзүңи кимдирин
өйдйәрсиң?» дийдилер. 54 Иса олара
шейле җогап берди: «Мен Өзүми
шөхратландырсам, онда бу шөхрат
пуч болар. Мени шөхратландырян
Өз Атамдыр; сиз Оңа Худайымыз
диййәрсиңиз. 55 Йөне сиз Оны
танамаярсыңыз, Мен Оны танаярын.
Эгер Оны танамаярын дийсем, онда
Мен хем сизиң ялы яланчы боларын.
Эмма Мен Оны танаярын ве Онуң
сөзүни ерине етирйәрин. 56 Atаňуз
Ыбрайым Мениң гелҗек гүнүме
гарашып, шатланярды. Ол шол гүни
гөрүп, җуда бегенди». 57 Ýahudылар
Ондан: «Хениз элли яша-да бармадык
халыңа Сен Ыбрайымы гөрдүңми?»
дийип сорадылар. 58 Isa олара: «Сизе
догрусыны айдярын, Мен Ыбрайым
догулмазындан өң хем бардырын»
дийди. 59 Şonda Исаны дашламакчы
болдулар, эмма Ол гизленип,
ыбадатханадан чыкып гитди.

9-нҗы бап

Иса бир догабитди көри сагалдяр

1 Иса гечип барярка, бир догабитди
көр адамы гөрди. 2 Şägirtлери
Ондан: «Рабби, бу адамың көр болуп
догулмагына ким гүнәкәр? Онуң
өзи гүнәкәрми я-да эне-атасы?»
дийип сорадылар. 3 Isa олара: «Муңа
ол адамың өзи хем, эне-атасы хем
гүнәкәр дәл. Бу онда Худайың
ишлериниң гөркезилмеги үчин
болды. 4 Özümi Ибереның ишлерини
Мен гүндиз этмели. Гиҗе етип
гелйәр, шонда хич ким ишләп
билмез. 5 Men дүнйәдекәм, дүнйәниң
нуры Мендирин» дийип җогап
берди. 6 Onsoň Иса ере түйкүрди-де,
түйкүлигинден палчык ясады,
палчыгы болса көрүң гөзүне сүртди.
7 Soňra оңа: «Гит-де, Силоям ховзунда
ювун» дийди. (Силоям «Иберилен»
диймекдир). Ол гидип ювунды
ве ызына гөзлери ачылып гелди.
8 Гоңшулары ве онуң овал дилегчилик
эдип йөренини гөренлер: «Бу отурып,
дилегчилик эдйән адам дәлми?»
дийип сорадылар. 9 Кәбирлери:
«Шол» дийдилер; кәбирлери: «Ёк,
бу шоңа меңзеш» дийдилер. Йөне
онуң өзи: «Хава, мен шол адам»
дийди. 10 Ондан: «Шейле болса, онда
гөзлериң нәхили ачылды?» дийип
сорадылар. 11 Ол: «Иса диен Адам
палчык ясап, гөзүме сүртди-де:
„Силоям ховзуна гит-де, ювун“
дийди. Мен хем гидип ювундым
велин, гөзлерим ачылайды» дийип

8.48: Ёх 7.20; 10.20; 4.9. **8.53:** Ёх 4.12. **8.56:** Мат 13.17; Ев 11.13. **8.57:** Ёх 2.20.
8.58: Ёх 1.1; 17.5,24. **8.59:** Ёх 10.31; 11.8.
9.2: Лук 13.2; Рес 28.4; Эзк 18.20; МСР 20.5. **9.3:** Ёх 11.4. **9.4:** Ёх 11.9; 12.35.
9.5: Ёх 1.4; 8.12; 12.46. **9.6:** Мар 7.33; 8.23. **9.7:** Лук 13.4.

җогап берди. 12 Ондан: «Шол Адам
ниреде?» дийип сорадылар. Ол:
«Билемок» дийип җогап берди.
13 Озал көр болан бу адамы
фарисейлериң янына гетирдилер.
14 Исаның палчык ясап, онуң
гөзлерини ачан гүни Сабат гүнүди.
15 Фарисейлер-де онуң гөзүниң
нәхили ачыландыгы барада
сорадылар. Ол адам: «Ол мениң
гөзүме палчык сүртди, онсоң
ювундым. Инди мен гөрйәрин»
дийип җогап берди. 16 Fariseйлериң
кәбирлери: «Ол Адам Худайдан дәл,
себәби Сабат гүнүни сакламаяр»
дийдилер. Башгалары болса: «Эйсем
гүнәкәр адам бейле гудратлы
аламатлары гөркезип билерми?»
дийдилер. Шейдип, оларың арасында
агзалалык дөреди. 17 Олар ене-де
көрден: «Гөзүңи ачан шол Адам
барада нәме диййәрсиң?» дийип
сорадылар. Ол хем: «Ол бир
пыгамбер» дийди. 18 Яхудыларың
баштутанлары гөзлери ачылан
адамың эҗеси билен какасыны
чагырып сораянчалар, онуң озал
көр болуп, инди гөзлериниң
ачыландыгына ынанмадылар.
19 Олардан: «Көр догулды диййән
оглуңыз шумы? Инди бу нәдип
гөрйәр?» дийип сорадылар. 20 Онуң
эҗеси билен какасы олара: «Мунуң
өз оглумыздыгыны, онуң көр
догландыгыны билйәрис. 21 Йөне
онуң инди нәдип гөрйәндигини я-да
онуң гөзүни кимиң ачандыгыны
биз билмейәрис. Ол инди бир
етишен йигит, өзүнден сораң,
гой, өзи айдып берсин» дийип
җогап бердилер. 22 Onuň эҗеси
билен какасы яхудыларың
баштутанларындан горкуларына
шейле дийдилер. Себәби яхудылар
Исаның Месихдигини ыкрар эден
адамы синагогадан ковмак барада
дил бирикдирипдилер. 23 Шонуң
үчин онуң эҗеси билен какасы:
«Ол бир етишен йигит, өзүнден
сораң» дийдилер. 24 Шейлелик билен,
фарисейлер озалкы көри икинҗи
гезек чагырып, оңа: «Худайың хакы
үчин хакыкаты айт. Биз ол Адамың
гүнәкәрдигини билйәрис» дийдилер.
25 Ол адам: «Онуң гүнәкәрдигини я-да
дәлдигини билемок. Йөне мен бир
zады билйәрин: озал көрдүм, инди
гөрйәрин» дийип җогап берди. 26 «Ол
саңа нәме этди? Гөзүңи нәдип ачды?»
дийип, ондан ене сорадылар. 27 Ол
булара: «Мен яңы айтдым ахыры,
йөне диңлемедиңиз. Нәме үчин ене
эшитмек ислейәрсиңиз? Я сизем Онуң
шәгиртлери болмакчымы?» дийип
җогап берди. 28 Oňa сөгүп: «Онуң
шәгирди — сенсиң, биз Мусаның
шәгирдидирис. 29 Биз Худайың Муса
билен геплешендигини билйәрис,
бу Адамың болса нырередендигини-де
билмейәрис» дийдилер. 30 Яңкы
адам олара шейле җогап берди:
«Хайран галаймалы! Сиз Онуң
ниредендигини-де билмейәрсиңиз,
Ол болса мениң гөзлерими
ачды. 31 Худайың гүнәкәрлери
диңлемейәндигини билйәрис,
эмма ким Оңа сежде эдип, Онуң
ырадасыны берҗай этсе, Худай
оны диңлейәр. 32 Догабитди көрүң
гөзүниң ачылмагы хенизе ченли
гөрлүп-эшидилен зат дәл. 33 Эгер
Ол Худайдан болмадык болса, хич
зат эдип билмезди». 34 Оңа: «Сен
бүтинлей гүнә ичинде доглуп, инди
бизе акыл сатярмың?» дийдилер.
Шейлеликде, оны синагогадан ковуп
чыкардылар.

9.16: Мат 12.2; Ёх 5.9; 7.43; 10.19. **9.22:** Ёх 7.13; 12.42; Лук 6.22. **9.28:** Ёх 5.45.

Рухы көрлүк

35 Оны ковуп гойберенлерини
эшиден Иса яңкы адамы тапып: «Сен
Ынсан Оглуна иман эдйәрмиң?»
дийди. 36 Ол хем Оңа: «Ага, айтсана,
Ол кимкә? Мен Оңа иман эдейин»
дийип җогап берди. 37 Иса оңа:
«Сен Оны гөрдүң. Ине, сениң билен
геплешип дуран Шолдур» дийди.
38 Ol хем: «Я Реб, иман эдйәрин»
дийип, Оңа сежде этди. 39 Isa оңа:
«Мен бу дүнйә гөрмейәнлер гөрсүн,
гөрйәнлер көр болсун дийип, хөкүм
чыкармага гелдим» дийди. 40 Муны
диңләп дуран фарисейлериң кәбири
Ондан: «Эйсем бизем көрми?» дийип
сорадылар. 41 Isa олара: «Көр болан
болсадыңыз, гүнәңиз болмазды, эмма
гөрйәрис диениңиз үчин гүнәңиз өз
бойнуңызда галар» дийди.

10-нҗы бап

Говы чопан

1 Иса ене-де сөзе башлады: «Мен
сизе догрусыны айдярын, гоюн
агылына гапысындан гирмән,
башга еринден ашып гирйән адам
огрудыр хем гаракчыдыр. 2 Gapydan
гирйән адам болса гоюнларың
чопаныдыр. 3 Сакчы оңа гапыны
ачып берйәндир. Гоюнлар чопаның
сесини эшидйәндирлер. Чопан
хем гоюнларыны атма-ат чагырып,
олары өрә алып чыкяндыр. 4 Чопан
гоюнларыны агылдан алып чыкандан
соң, оларың өңүнден йөрейәндир,
онуң сесини танаян гоюнлар
болса, онуң ызына дүшйәндирлер.
5 Олар кесекиниң ызына дүшйән
дәлдирлер, ондан гачяндырлар,
себәби кесекиниң сесини танаян
дәлдирлер». 6 Şeýdip, Иса олара бу
тымсалы гүррүң берди, эмма олар
мунуң манысына дүшүнмедилер.
7 Иса ене-де олара шейле дийди:
«Сизе догрусыны айдярын, гоюнлар
үчин гапы Мендирин. 8 Menden өң
геленлериң әхлиси огрудылар хем
гаракчыдылар, йөне гоюнлар олара
гулак асмадылар. 9 Гапы Мендирин.
Ким Менден гирсе, халас болар. Ол
гирип-чыкып, өзүне отлаг тапар.
10 Огры диңе огурламак, өлдүрмек,
ёк этмек үчин гелйәндир. Эмма Мен
олара яшайыш, болелин яшайыш
бермек үчин гелдим. 11 Men говы
чопандырын. Говы чопан гоюнлары
үчин җаныны пида эдйәндир.
12 Хакына тутулан адам гоюнларың
хакыкы чопаны я-да эеси дәлдир.
Шонуң үчин ол мөҗегиң гелйәнини
гөрсе, гоюнлары ташлап гачяндыр.
Мөҗек сүриниң үстүне чозуп,
олары даргадяндыр. 13 Ол адам
гачып гидер, себәби ол хакына
тутуландыр. Ол гоюнлар хакда хич
хили алада этмез. 14–15 Men говы
чопандырын. Эдил Атамың Мени,
Мениңем Атамы танайшым ялы,
Мен гоюнларымы танаяндырын.
Олар-да Мени танаяндырлар; Мен
гоюнларым үчин җанымы пида
эдйәрин. 16 Meniň бу агылдакыдан
башга-да гоюнларым бар. Мен олары
хем йыгнамалыдырын. Олар хем
Мениң сесими эшидерлер, шонда
бир сүри, бир чопан болар. 17 Мен
җанымы гайтадан алмак үчин пида
эдйәрин. Шол себәпден Атам Мени

9.38: Мат 28.9. **9.39:** Ёх 5.27; 3.19; Мат 15.14. **9.41:** Ёх 15.22. **10.2:** Мар 6.34.
10.6: Ёх 16.25. **10.8:** Ер 23.1; Эзк 34.2.
10.11: ИША 40.11; Эзк 34.11-16; Ев 13.20; 1Пет 5.4; Ылм 7.17; 1Ёх 3.16; Ёх 15.13.
10.15: Мат 11.27. **10.16:** ИША 56.8; Ёх 11.52; 17.20; Эфес 2.13-18; 1Пет 2.25.

сөййәр. [18] Janymы Менден хич
ким алмаяр, Өзүм пида эдйәрин.
Мениң җанымы пида этмәге-де, оны
гайтадан алмага-да ыгтыярым бар.
Мен бу буйругы Атамдан алдым».
[19] Bu сөзлер себәпли, яхудыларың
арасына ене-де агзалалык дөреди.
[20] Оларың көпүси: «Оны җын
урупдыр, Ол дәлирәпдир. Нәме үчин
сиз Оны диңлейәрсиңиз?» дийди.
[21] Başgалар болса: «Булар җын уран
адамың айтҗак сөзлери дәл. Җын
көрлериң гөзүни ачып билерми?»
дийдилер.

Яхуды баштутанларың имансызлыгы

[22] Шол вагт гыш паслыды,
Иерусалимде Нур байрамчылыгы
белленилйәрди. [23] Isa ыбадатханада
Сүлейманың эйваны диен
ерде гезмеләп йөрди. [24] Яхуды
баштутанлары Онуң дашына үйшүп:
«Сен хачана ченли бизи аласармык
эдип гойҗак? Эгер Месих болсаң,
аныгыны айт» дийдилер. [25] Isa олара:
«Мен сизе айтдым, йөне сиз иман
этмейәрсиңиз. Атамың ады билен
эден ишлерим Мениң кимдигиме
шаятлык эдйәр. [26] Ýöne сиз иман
этмейәрсиңиз, себәби сизе айдышым
ялы, сиз Мениң гоюнларымдан
дәл. [27] Мениң гоюнларым сесиме
гулак асярлар, Мен хем олары
танаярын, олар Мениң ызыма
дүшйәрлер. [28] Men олара эбеди
яшайыш берйәрин. Олар асла хеләк
болмаз, хич ким олары Мениң
элимден какып алмаз. [29] Олары Маңа
берен Атам хеммеден бейикдир.
Атамың элинден олары хич ким алып
билмез. [30] Men ве Атам бирдирис»
дийип җогап берди. [31] Ýahudы
баштутанлары Оны дашлаҗак болуп,
ене ерден даш алдылар. [32] Иса
олара: «Мен Атам тарапындан сизе
көп ягшылыклар этдим. Буларың
хайсысы үчин Мени дашлаҗак
болярсыңыз?» дийди. [33] Яхуды
баштутанлары Оңа: «Биз Сени
ягшы иш эдйәнлигиң үчин дәл-де,
Худая дил етирйәнлигиң үчин,
ягны ынсан халыңа Өзүңи Худай
сайянлыгың үчин дашлаҗак болярыс»
дийдилер. [34] Isa олара шейле дийди:
«Мукаддес Кануныңызда: „Мен
дийййәрин: Сиз худайларсыңыз“
дийип язылан дәлми? [35] Мукаддес
Язгылары үйтгедип болмаяндыгыны
билеңизокмы нәме?! Худайың Сөзи
гелен адамлар „худайлар“ дийлип
атландырылан болса, [36] онда нәме
Мени Худайың Оглы диеним үчин
күпүр геплән хасаплаярсыңыз?
Мени болса Атам Өзи үчин
сайлап-сечип, дүнйә иберди.
[37] Мен Атамың ишлерини этмейән
болсам, онда Маңа иман этмәң.
[38] Эгер-де Онуң ишлерини эдйән
болсам, онда Маңа ынанмасаңыз-да,
эдйән ишлериме ынаның.
Шонда Атаның Мендедигини,
Мениңем Атададыгыма анык гөз
етирерсиңиз». [39] Şonda Оны ене
тутмага сынанышдылар, эмма Иса
оларың эллеринден сыпып гачды.
[40] Isa ене-де Иордан дерясының аңры
тарапына, өңлер Яхяның адамлары
сува чүмдирен ерине гитди ве шол
ерде галды. [41] Көп адамлар Онуң

10.18: Ёх 14.31; 15.10; Фил 2.8; Ев 5.8. **10.19:** Ёх 7.43; 9.16.
10.20: Ёх 7.20; 8.48; Мат 11.18. **10.21:** Ёх 9.32; МСР 4.11. **10.23:** Рес 3.11; 5.12.
10.25: Ёх 5.36; 10.38. **10.26:** Ёх 8.47. **10.28:** Ёх 17.2; 1Ёх 2.25. **10.30:** Ёх 17.21.
10.31: Ёх 8.59; 11.8. **10.33:** Лев 24.16; Мар 14.64. **10.34:** Ёх 8.17; ЗЕБ 81.6.
10.39: Ёх 7.30; 8.59; Лук 4.30. **10.40:** Ёх 1.28.

янына гелип: «Яхя хич хили аламат
гөркезмесе-де, онуң бу Адам хакдакы
айданларының бары догры экен»
дийишдилер. [42] Şeýleликде, ол ерде
көп адамлар Иса иман этдилер.

11-нжи бап

Лазарың өлүми

[1] Веýтания обасында Лазар атлы
бир адам кеселләп ятырды. Онуң
җигилери Мерем билен Марта хем
шол обада яшаярдылар. [2] Rebbимиз
Иса хошбой ыслы яг чалып, Онуң
аягыны сачы билен сүпүрен аял шол
Меремди. Хава, кесел ятан Лазар
Меремиң доганыды. [3] Шейлеликде,
уялар: «Я Реб, Сениң говы гөрйән
адамың кесел ятыр» дийип, Иса
хабар ёлладылар. [4] Isa муны эшидип:
«Бу кесел онуң өлмеги үчин дәл-де,
Худайың шөхратланып, бу аркалы
Худайың Оглуның шөхрат газанмагы
үчиндир.» [5] Иса Мартаны, онуң
уясыны ве Лазары говы гөрйәрди.
[6] Эмма Лазарың кесел ятандыгыны
билсе-де, Иса өңки болян еринде ене
ики гүн галды. [7] Мундан соң Иса
шәгиртлерине: «Яхудыя доланалың»
дийди. [8] Şägirтлери Оңа: «Эй,
Рабби, яхуды баштутанларының
Сени дашлаҗак боланлары яңы
дәлмиди?! Сен ене-де шол ере гитҗек
болярсыңмы?» дийдилер. [9] Isa олара:
«Гүндиз он ики сагатдан ыбарат
дәлми? Ким гүндиз йөресе бүдремез,
себәби ол бу дүнйәниң нуруны
гөрйәндир. [10] Эмма гиҗе йөрейән
адам бүдрәр, себәби онда нур ёкдур»
дийип җогап берди. [11] Soňra Иса
олара ене-де: «Достумыз Лазар
уклап ятыр. Мен шоны оярмак үчин
гидйәрин» дийди. [12] Шәгиртлери Оңа:
«Я Реб, уклап ятан болса сагалар»
дийдилер. [13] Иса онуң өлендиги хакда
айдярды, йөне олар адаты укы хакда
айдяндыр өйтдүлер. [14] Шейлеликде,
Иса олара аныгыны айтды: «Лазар
арадан чыкды. [15] Иман этмегиңиз
үчин, Мен сизиң хатыраңыза ол ерде
болмандыгыма бегенйәрин. Инди
болса, йөрүң, онуң янына гиделиң».
[16] Şonda Экиз лакамлы Томас диен
шәгирт бейлеки шәгиртлере: «Йөрүң,
бизем гиделиң-де, Иса билен биле
өлелиң» дийди.

[17] Иса Бейтания геленде, Лазарың
җайлананына эййәм дөрт гүн болан
экен. [18] Бейтания Иерусалимден
бары-ёгы үч чакрым[a] дашлыкда
ерлешйәрди. [19] Marta билен Мереме
гөвүнлик бермәге көп яхудылар
Лазарың патасына гелипдилер.
[20] Марта Исаның гелйәнини эшидип,
Оны гаршыламага чыкды. Мерем
болса өйде галды. [21] Марта Иса: «Я
Реб, Сен шу ерде болан болсадың,
доганым өлмезди. [22] Хәзир хем
Худайдан нәме дилесең, Сениң
дилегиңи битирҗегини билйәрин»
дийди. [23] Иса оңа: «Доганың дирилер»
дийди. [24] Marta болса: «Мен ахыркы
гүн,ягны өлүлериң дирилиш гүнүнде
онуң дирилҗегини билйәрин»
дийди. [25] Isa оңа: «Дирилишем,
яшайышам Мендирин, Маңа иман
эден өлсе-де яшар. [26] Kim Маңа
иман эдип яшаян болса, ол асла
өлмез. Сен шуңа ынанярсыңмы?»

[a]*Үч чакрым* — грек дилинде он бәш стадиос, бу такм. 3 км.

10.42: Ёх 7.31; 11.45. **11.1:** Мар 11.1; Лук 10.38. **11.2:** Ёх 12.3; Лук 7.38; Мар 14.3.
11.4: Ёх 9.3. **11.8:** Ёх 8.59; 10.31. **11.9:** Ёх 9.4; 12.35; Лук 13.33.
11.11: Мар 5.39; Рес 7.60. **11.16:** Мат 10.3; Ёх 20.24-28. **11.19:** Эйп 2.11.
11.24: Дан 12.2; Ёх 5.28; Рес 24.15. **11.25:** Ёх 1.4; 5.26; Ылм 1.18. **11.26:** Ёх 6.47; 8.51.

дийди. 27 Ol Иса: «Хава, Реббим. Мен
Сениң шу дүнйә гелмели Худайың
Оглы Месихдигиңе ынанярын»
дийди. 28 Марта шейле диенсоң,
уясы Мереми чагырмага гитди. Оны
бир чете чекип: «Мугаллым шу ерде.
Ол сени чагыряр» дийди. 29 Мерем
муны эшиден бадына еринден
туруп, Исаның янына гитди. 30 Иса
энтек оба гирмәнди, Ол хениз хем
Мартаның гаршылан ериндеди.
31 Өйде Меремиң янында болуп, оңа
гөвүнлик берйән яхудылар онуң
ховлукмач чыкып гиденини гөрдүлер.
Ол агламак үчин мазара тарап
баряндыр өйдүп, олар онуң ызындан
гитдилер. 32 Meгýем Исаның дуран
ерине гелди. Оны гөрүп, аякларына
йыкылды-да: «Я Реб, Сен шу ерде
болан болсадың, доганым өлмезди»
дийди. 33 Меремиң ве онуң билен
биле гелен яхудыларың аглаяныны
гөренде, Исаның калбыны чуңңур
гынанч гаплап, йүреги гыйылды.
34 Ол: «Оны ниреде җайладыңыз?»
дийип сорады. Оңа: «Я Реб, гел, гөр»
дийдилер. 35 Isanyң гөзлеринден
боюр-боюр яш акды. 36 Шонда
яхудылар: «Середиң, Ол оны нәхили
говы гөрйән экен!» дийишдилер.
37 Käbirлери болса: «Көрүң гөзүни
ачан Адам Лазары-да өлүмден алып
галып билмезмиди?» дийишдилер.

Иса Лазары дирилдйәр

38 Şol вагт Исаның йүреги гыйым-
гыйым болуп, мазарың янына барды.
Мазар бир говакды, онуң агзына
болса даш гоюпдылар. 39 Иса: «Дашы
айрың» дийди. Мерхумың уясы Марта
Оңа: «Я Реб, ол эййәм порсандыр,
оны җайланымыза дөрт гүн болды
ахыры» дийди. 40 Иса оңа: «Эгер иман
этсең, Худайың шөхратыны гөрерсиң
диймәнмидим?» дийди. 41 Şeýleликде,
дашы айырдылар. Иса гөзүни гөге
дикип: «Эй, Ата, Мени эшидениң
үчин Саңа шүкүр эдйәрин. 42 Seniň
Мени хемише-де эшидйәндигиңи
билйәрин. Эмма бу сөзлери шу
ерде дуран халк үчин, Мени Сениң
иберендигиңе иман этсинлер дийип
айтдым» дийди. 43 Шу сөзлерден соң
Ол гаты сес билен: «Лазар, дашары
чык!» дийип гыгырды. 44 Elleri,
аяклары кепене доланан, йүзи яглык
билен саралан мерхум мазардан
чыкды. Иса олара: «Онуң кепенини
айрың, гой, гитсин» дийди.

Исаны өлдүрмек барадакы дилдүвшүк

45 Шейлеликде, Меремиң янына
гелен яхудыларың көпүси Исаның
эден ишини гөрүп, Оңа иман
этдилер. 46 Бирнәчеси болса барып,
Исаның эден ишлерини фарисейлере
гүррүң бердилер. 47 Онсоң ёлбашчы
руханылар билен фарисейлер баш
межлиси чагырып: «Нәме этмели?
Бу Адам көп гудратлар гөркезйәр.
48 Муңа ёл берсек, онда хеммелер
Оңа иман эдер. Римлилер хем гелип,
ыбадатханамызы ве халкымызы
ёк эдерлер» дийдилер. 49 Olaryң
арасында шол йыл баш руханы болан
Каяфа-да барды. Каяфа олара: «Сиз
хич зады билмейәрсиңиз. 50 Әхли
халкың хеләк боланындан, бир
адамың халк үчин өлмеги сизе
өрән бәхбитлидир. Сиз нәме муңа
дүшүнеңизокмы?» дийди. 51 Ол муны
өз-өзүнден айтмады. Шол йылың баш
руханысы болмак билен ол Исаның

11.27: Мат 16.16. **11.32:** Ёх 11.22. **11.35:** Лук 19.41. **11.37:** Ёх 9.7.
11.38: Мат 27.60; Мар 15.46; Лук 24.2; Ёх 20.1. **11.41:** Ёх 17.1; Мат 11.25.
11.42: Ёх 12.30. **11.44:** Ёх 19.40; 20.7. **11.49:** Мат 26.3.

яхуды миллети үчин өлҗегини
пыгамберлик эдип айтды. 52 Ol диңе
бир шол миллет үчин дәл-де, эйсем
Худайың дагынык перзентлерини
бир ере топлап бирлешдирмек үчин
хем өлмелиди. 53 Шейлеликде,
шол гүнден башлап, Исаны
өлдүрмек үчин дил бирикдирдилер.
54 Шондан соң Иса яхудыларың
арасында ач-ачан гезмеди. Ол
чөлүң голайындакы Эфрайым
шәхерине гидип, шәгиртлери билен
шол ерде галды. 55 Ýahudыларың
Песах байрамы якынлапды. Юрдуң
әхли күнҗеклеринден гелен көп
адамлар Песахдан өң тәмизлениш
дессурларыны берҗай этмек үчин
Иерусалиме гелипдилер. 56 Olar
Исаны гөзлейәрдилер, ыбадатханада
дуркалар, бири-бирлерине:
«Нәхили пикир эдйәрсиңиз? Ол
байрама гелерми я-да гелмез?»
дийишйәрдилер. 57 Ёлбашчы
руханылар билен фарисейлер болса
Исаны эле салмак үчин, Онуң
ниредедигини ким билйән болса,
хабар бермеклерини буйрупдылар.

12-нҗи бап

Мерем Иса нард ягыны чаляр

1 Pesah байрамына алты гүн
галанда, Иса ене Бейтания барды.
Исаның дирилден Лазары-да шол
ердеди. 2 Ол ерде Исаның хорматына
нахар берилди. Марта хызмат
эдйәрди, Лазар болса мыхманлар
ве Иса билен бир сачагың башында
отырды. 3 Онсоң Мерем бир гадак[a]
гымматбаха сап-арасса нард[б] ягыны
гетирди-де, Исаның аякларына
чалып, соңра сачы билен сүпүрди.
Ягың якымлы ысы өйүң ичине долды.
4 Şol вагт Онуң шәгиртлериниң бири,
Оңа хайынлык этмеги йүрегине
дүвен Симуның оглы Юдас Искариёт:
5 «Нәме үчин бу яг сатылып, онуң
пулы гарыплара пайланмады? Мунуң
бахасы бир йыллык иш хакына[c] дуряр
ахыры» дийди. 6 Ol муны гарыпларың
гамыны иймек үчин дәл-де, өзүниң
огрудыгы үчин айдярды. Себәби
ол ортак пул торбасыны гөтерен
болуп, нәме берилсе, өзи алып
йөрди. 7 Emma Иса олара: «Начары өз
гүнүне гоюң! Ол Мени җайланҗак
гүнүме тайярламак үчин шейле
этди. 8 Гарыплар хемише сизиң
яныңызда болар, эмма Мен сизиң
яныңызда элмыдама болмарын»
дийди. 9 Яхудылардан бир улы
мәхелле Исаның ол ердедигини
эшидип, диңе бир Исаны дәл, эйсем,
Онуң дирилден Лазарыны-да гөрмәге
гелдилер. 10 Şonuň үчин ёлбашчы
руханылар Лазары-да өлдүрмегиң
маслахатыны этдилер. 11 Чүнки көп
яхудылар Лазар себәпли Иса иман
эдипдилер.

Иса Иерусалиме улы дабара билен гирйәр

12 Ertesi гүн байрамчылыга гелен
улы мәхелле Исаның Иерусалиме
гелйәнини эшитди. 13 Adamlap палма
шахаларыны алып, Оны гаршыламага

---

[a]***бир гадак*** — грекче бир лытра, бу такм. ярым литр.

[б]**12:3** ***Нард*** — гүл өсүмлиги. Сөзлүге серет.

[c]***Бир йыллык иш хакына*** — грекче «үч йүз динар».

11.52: Ёх 10.16; 17.21. **11.55:** Мат 26.1; Мар 14.1; Лук 22.1; Ёх 13.1. **11.56:** Ёх 7.11. **12.1-8:** Мат 26.6-13; Мар 14.3-9; Лук 7.37-38. **12.4:** Ёх 6.71; 13.26. **12.6:** Лук 8.3. **12.7:** Ёх 19.40. **12.10:** Мар 14.1. **12.12-15:** Мат 21.4-9; Мар 11.7-10; Лук 19.35-38. **12.13:** ЗЕБ 117.26; Ёх 1.49.

чыкдылар. Олар шейле дийип
гыгырышярдылар:
«Худая өвгүлер болсун!
Реббиң адындан гелйәне алкыш
болсун!
Ысрайыл Патышасына алкыш
болсун!»
14–15 Edil Мукаддес Язгыларда:
«Горкма, эй, Сион гызы!
Ине, патышаң тайхара мүнүп
гелйәр»
дийип язылышы ялы, Иса бир тайхар
тапып мүнди. 16 Şägirтлери шол вагт
бу затлара дүшүнмедилер. Эмма
Иса шөхратландырыландан соңра бу
сөзлериң Ол хакында языландыгы
ве өзлериниң муны язылышы ялы
эдендиклери оларың ятларына
дүшди.
17 Иса Лазары мазардан чагырып
дирилденде, көп мәхелле бу
ваканы гөрди. Инди олар бу хакда
хеммелере гүррүң берйәрдилер.
18 Шонуң үчин Исаның гөркезен бу
гудраты барада эшиден көп адамлар
Оны гаршыламага чыкдылар.
19 Шейлеликде, фарисейлер бири-
бирине: «Гөрйәңизми, элимизден
хич зат гелмейәр. Бүтин дүнйә Онуң
ызына эерди!» дийишйәрдилер.

Иса өлҗегини өңүнден айдяр

20 Baýramчылыкда ыбадат этмәге
Иерусалиме геленлериң арасында
бирнәче греклер-де барды. 21 Olar
Җелиләниң Бетсайда шәхеринден
болан Филипусың янына гелип: «Эй,
ага, биз Исаны гөрмек ислейәрис»
дийип, ондан хайыш этдилер.
22 Филипус хем муны Андреяса айтды.
Онсоң Андреяс билен Филипус биле
гидип, Иса айтдылар. 23 Isa олара
шейле җогап берди: «Ынсан Оглуның
шөхратланмалы вагты гелди. 24 Men
сизе догрусыны айдярын, бугдай
дәнеси ере гачып өлмесе, еке дәне
болуп галар, йөне өләйсе, көп
хасыл берер. 25 Janyny сөййән оны
йитирйәндир, эмма бу дүнйәде
ким җаныны йигренйән болса, оны
эбеди яшайыш үчин саклаяндыр.
26 Ким Маңа хызмат этмек ислейән
болса, ызыма эерсин. Мен нириде
болсам, Мениң хызматкәрим-де
шол ерде болар. Маңа хызмат эден
адамы Атам хорматлар. 27 Häzir
Мениң йүрегим гам-гусса батяр.
Мен нәме диейин? „Эй, Ата, Мени
шу пурсатдан халас эт“ диейинми?
Ёк, Мен хут шу пурсат үчин
гелдим ахырын. 28 Eý, Ата, адыңы
шөхратландыр!». Шонда гөкден:
«Мен адымы шөхратландырдым ве
ене-де шөхратландырарын» диен
сес гелди. 29 Ол ерде дуран мәхелле
муны эшидип: «Гөк гүрледи» дийди.
Кәбирлери болса: «Онуң билен бир
перишде геплешди» дийишдилер.
30 Иса олара: «Бу сес Мениң үчин
дәл-де, сизиң үчин гелди. 31 Indi бу
дүнйәниң хөкүм эдилмели вагты
гелди. Ине, бу дүнйәниң хөкүмдары
шейтан ковлуп чыкарылар. 32 Ýerden
ёкары гөтериленимде, Мен әхли
ынсанлары Өзүме чекерин» дийип
җогап берди. 33 Иса муны нәхили
өлүм билен өлҗегини билдирмек
үчин айтды. 34 Mähelle Оңа гаршы
болуп: «Төвратда айдылшына гөрә,
Месих эбеди галмалыдыр. Онсоң

12.15: ЗАК 9.9. **12.16:** Мар 9.32; Ёх 2.22. **12.20:** Ёх 7.35; Рес 11.20.
12.21: Ёх 1.44; 6.5. **12.23:** Ёх 13.1; 17.1; Мар 14.35,41. **12.24:** 1Кор 15.36.
12.25: Мат 10.39; Мар 8.35; Лук 9.24; 14.26. **12.27:** Ёх 11.33; Мат 26.38; Мар 14.34.
12.28: Мар 1.11; 9.7. **12.31:** Ёх 16.11; 2Кор 4.4; Эфес 2.2. **12.32:** Ёх 3.14; 8.28.
12.34: ЗЕБ 110.4; ИША 9.7; Эзк 37.25; Дан 7.14.

нәдип Сен: „Ынсан Оглы ёкары
гөтерилмелидир“ диййәрсиң? Ол
Ынсан Оглы диййәниң ким?» дийип
сорады. 35 Isa олара: «Нур сизиң
араңызда ене аз вагт болар. Нур
барка, нурда гезиң, шонда үстүңизи
түмлүк басмаз. Чүнки түмлүкде
гезйән өзүниң нирә баряныны билйән
дәлдир. 36 Nur хениз яныңыздака,
нура иман эдиң, шонда нуруң
перзентлери боларсыңыз» дийди. Иса
булары айдансоң, оларың янындан
гидип гизленди.

Яхудыларың ынамсызлыгы

37 Иса яхудыларың гөзлериниң
алнында шунча көп аламат гөркезен
хем болса, олар Оңа иман этмедилер.
38 Bularың бары Ишая пыгамбериң:

«Я Реб, бизиң хабарымыза ким
ынанды?
Реббиң гүйч-гудраты киме аян
болды?»

дийип айдан шу сөзүниң берҗай
болмагы үчин шейле болды.
39 Хакыкатдан хем, олар ынанып
билмейәрдилер. Муңа гөрә, Ишая
олар хакда ене шейле дийипдир:

40 «Hudaй оларың гөзлерини көр
этди,
йүреклерини гататды.
Гой, гөзлери билен гөрмесинлер,
гулаклары билен
эшитмесинлер,
аңлары билен аңламасынлар,
Маңа дөнүп, шыпа
тапмасынлар».

41 Işaýa Исаның шөхратыны гөрүп,
бу сөзлери Ол хакда айдыпдыр.
42 Muňa гарамаздан, меҗлисиң
агзаларының көпүси Оңа иман
этди, эмма фарисейлер зерарлы
муны ачык ыглан этмедилер, себәби
олар синагогадан ковулмакдан
горкярдылар. 43 Себәби олар
ынсанларың өвгүсини Худайың
өвгүсинден говы гөрдүлер. 44 Isa
болса гаты сес билен шейле дийди:
«Маңа иман эдйән Маңа дәл-де,
Мени Иберене иман эдйәндир.
45 Meni гөрйән, Мени Иберени-де
гөрйәндир. 46 Maňa иман эден хер кес
гараңкылыкда галмасын дийип, Мен
дүнйә нур болуп гелдим. 47 Sözлерими
эшидибем, олары берҗай этмедигиң
үстүнден хөкүм чыкармарын. Себәби
Мен дүнйәниң үстүнден хөкүм
чыкармага дәл-де, оны халас этмәге
гелдим. 48 Meni рет эдип, сөзлерими
кабул этмейәниң үстүнден хөкүм
чыкарҗак бардыр. Мениң шу айдан
сөзлерим ахыркы гүн онуң үстүнден
хөкүм чыкарар. 49 Себәби Мен
Өз-Өзүмден геплемедим. Мени
иберен Ата нәме айтмалыдыгымы,
нәхили сөзлемелидигими Маңа Өзи
буюрды. 50 Онуң буйругының болса
эбеди яшайша говшуряндыгыны
билйәрин. Шонуң үчин Атам Маңа
нәме буйран болса, Мен сизе диңе
шоны айдяндырын».

13-нҗи бап

Иса шәгиртлериниң аягыны ювяр

1 Pesah байрамының өң яныды.
Иса бу дүнйәден айрылып,
Атасының янына гитмели сагадының
гелендигини билйәрди. Иса бу
дүнйәде Өзүниңкилери хемише
сөйди, олары ахыркы гүне ченли
сөйди.

12.35: Ёх 7.33; 9.4; Эфес 5.8; 1Ёх 2.11. **12.36:** Лук 16.8; Ёх 8.59.
12.38: ИША 53.1; Рим 10.16. **12.40:** ИША 6.10; Мат 13.1. **12.41:** ИША 6.1; Лук 24.27.
12.42: Ёх 9.22; Лук 6.22. **12.44:** Мат 10.40; Ёх 5.24. **12.45:** Ёх 14.9. **12.46:** Ёх 1.4; 8.12; 9.5. **12.47:** Ёх 3.17. **12.48:** Мат 10.14-15. **13.1:** Ёх 11.55; 12.23; 16.28.

2 Agşamлык нахар вагтыды.
Иблис эййәм Симуның оглы Юдас
Искариёдың калбына Иса хайынлык
этмек пикирини салыпды. 3 Иса
Атасының әхли зады Өз ыгтыярына
берендигини, Өзүниң Худайдан
гелип, Худая гитҗекдигини
билйәрди. 4 Шонуң үчин Ол нахар
башындан туруп, донуны чыкарды-да,
бир яглык билен билини гушады.
5 Onsoň бир легене сув гуйды-да,
шәгиртлериниң аякларыны ювуп,
гушанан яглыгы билен сүпүрмәге
дурды. 6 Иса Симун Петрусың янына
геленде, Петрус Оңа: «Я Реб, Сен
мениң аягымы ювҗак болярмың?»
дийди. 7 Иса оңа: «Мениң эдйән
ишиме энтек акылың чатмаяр, муңа
соң дүшүнерсиң» дийди. 8 Petruc
Оңа: «Ёк, мен Саңа аягымы асла
ювдурмарын!» дийди. Эмма Иса
оңа: «Эгер ювмасам, онда Мениң
билен шәриклигиң болмаз» дийип
җогап берди. 9 Симун Петрус Оңа:
«Я Реб, онда диңе аягымы дәл,
элими-де, башымы-да юв» дийди.
10 Иса оңа: «Ювнан адамың диңе
аягыны ювмакдан башга хаҗаты
ёкдур, тутуш бедени тәмиздир. Сиз
хем тәмизсиңиз, йөне хеммәңиз
дәл» дийди. 11 Isa Өзүне кимиң
хайынлык этҗекдигини билйәрди.
Шонуң үчин-де «Хеммәңиз тәмиз
дәл» дийипди.

12 Иса оларың аякларыны ювуп
боланындан соң, донуны гейди-де,
ене сачак башына гечип отурды ве
олара шейле дийди: «Сизе нәме
эдениме дүшүнйәрсиңизми? 13 Сиз
Маңа „Мугаллым“, „Реб“ дийип,
догры айдярсыңыз, себәби Мен
Шолдурын. 14 Эгер Мен сизиң
Реббиңиз ве Мугаллымыңыз болубам,
аягыңызы юван болсам, онда
сиз-де бири-бириңизиң аягыңызы
ювмалысыңыз. 15 Menİň сизе эденими,
сиз хем бири-бириңизе эдерсиңиз
дийип, Мен сизе гөрелде гөркездим.
16 Men сизе догрусыны айдярын,
гул хоҗайындан бейик дәлдир,
хабарчы-да өзүни иберенден бейик
дәлдир. 17 Eger бу затлара дүшүнип,
олары берҗай этсеңиз, багтлы
боларсыңыз.

Иса хайынлык эдилмеги

18 Men сизиң хеммәңиз хакда
айтмаярын. Мен Өз сайланларымы
билйәрин. Эмма, гой, бу Мукаддес
Язгылардакы: „Хатда дузумы иен
маңа хайынлык этди“ диен сөзлер
берҗай болсун. 19 Men сизе нәме
болҗагыны өңүнден айдярын.
Булар амала ашан вагты сиз Мениң
кимдигиме гөз етирерсиңиз, Маңа
ынанарсыңыз. 20 Size догрусыны
айдярын, Мениң иберен адамымы
кабул эден Мени кабул эдйәндир,
Мени кабул эден болса, Мени
Иберени кабул эдйәндир». 21 Bu
затлары айдандан соң, Исаның
йүрегини гусса гаплады. Ол:
«Хакыкатдан хем, сизиң бириңиз
Маңа хайынлык эдерсиңиз» дийип,
ачык айтды. 22 Шәгиртлери Онуң
муны киме какдырып айдяныны
билмән, алҗыраңңылык билен
бири-бирлерине середишдилер.
23 Saçak башында шәгиртлерден бири
Иса япланып отырды. Ол Исаның
сөйгүли шәгирдиди. 24 Симун Петрус
Онуң киме какдырып айдяныны

13.2: Ёх 6.71; Мар 14.10. **13.5:** Лук 7.44; 22.27. **13.8:** КАН 12.12; Ёх 3.5; 9.7. **13.11:** Ёх 13.2. **13.15:** 1Пет 2.21. **13.16:** Мат 10.24; Лук 6.40. **13.17:** Лук 11.28; Як 1.25. **13.18:** ЗЕБ 40:10. **13.19:** Ёх 14.29; 8.28. **13.20:** Мат 10.40; Лук 10.16. **13.21-26:** Мат 26.21-25; Мар 14.18-21; Лук 22.21-23. **13.23:** Ёх 19.26; 20.2; 21.7,20.

сорамагы яңкы шәгирде үмледи.
25 Ол хем Иса япланып отуршына
Ондан: «Я Реб, ол ким?» дийип
сорады. 26 Isa: «Шу чөреги окара
батырып, киме берсем, ол шолдур»
дийип җогап берди. Онсоң Ол чөреги
окара батырды-да, оны Симуның оглы
Юдас Искариёда берди. 27 Чөреги
алан бадына, Юданың ичине шейтан
гирди. Иса оңа: «Нәме этҗек болсаң,
тизрәк эт» дийди. 28 Муны Исаның оңа
нәме үчин айданына отуранларың
хич бири дүшүнмеди. 29 Pul торба
Юдасда болансоң, кәбирлери Иса
оңа: «Байрам үчин бизе герек затлары
сатын ал» я-да «Гарыплара бираз пул
пайла» диййәндир өйтдүлер. 30 Ýuda
болса чөреги алан бадына дашары
чыкып гитди. Гараңкы дүшүпди.

Иса Петрусың инкәр этҗекдигини айдяр

31 Ýuda чыкып гиденсоң, Иса
шейле дийди: «Инди Ынсан Оглы
шөхратландырылды, Худай-да
Ол аркалы шөхратландырылды.
32 Эгер Худай Ынсан Оглы аркалы
шөхратланан болса, Оны хем
Өз шөхратына шәрик эдер.
Хава, Оны шол пурсадың өзүнде
шөхратландырар. 33 Balalaрым! Мен
инди сизиң билен узак болмарын.
Сиз Мени агтарарсыңыз, йөне
яхудылара айданымы сизе-де
айдярын: „Мениң гитҗек ериме сиз
барып билмерсиңиз“. 34 Size бир тәзе
табшырык берйәрин: бири-бириңизи
сөйүң. Мениң сизи сөйшүм ялы,
сиз-де бири-бириңизи сөйүң. 35 Эгер
бири-бириңизи сөйсеңиз, хеммелер
сизиң Мениң шәгирдимдигиңизи
билерлер».
36 Simun Петрус Исадан: «Я Реб,
Сен нирә барярсың?» дийип сорады.
Иса оңа: «Сен Мениң билен хәзир
гидип билмерсиң, йөне соңра барып
билерсиң» дийип җогап берди.
37 Petruc Оңа: «Я Реб, нәме үчин мен
Сениң билен хәзир гидип билмерин?
Мен Сениң үчин җанымы бермәге-де
тайяр» дийди. 38 Иса оңа: «Сен Мениң
үчин җаныңы бермәге тайярмың?!
Мен саңа догрусыны айдярын, хораз
гыгырмаздан өң, сен Мени үч гезек
инкәр эдерсиң» дийип җогап берди.

14-нҗи бап

Иса — Худая элтйән ёл

1 Иса ене сөзе башлады: «Йүрегиңиз
гусса батмасын. Худая иман эдиң,
Маңа иман эдиң. 2 Atamyң өйүнде
яшамага ер көпдүр. Шейле болмаса,
Мен сизе: „Ер тайынламага барярын“
диермидим? 3 Гидип, сизиң үчин ер
тайынланымдан соңра, ене гелип,
сизи Өз яныма алып гидерин. Мениң
болян еримде сиз хем боларсыңыз.
4 Сиз Мениң барян ериме элтйән
ёлы билйәнсиңиз». 5 Tomas Оңа:
«Я Реб, биз Сениң нирә баряныңы
билмесек, ёлы ниреден билели?»
дийди. 6 Isa оңа: «Ёл, хакыкат ве
яшайыш Мендирин, Менсиз хич
ким Атаның янына барып билмез.
7 Мени чындан танасаңыз, Атамы-да
танарсыңыз. Инди Оны танаярсыңыз,
Оны гөрдүңиз» дийди. 8 Филипус
Оңа: «Я Реб, Атаны бизе гөркез,
бизе шол етерлик» дийди. 9 Isa

13.26: Ёх 6.71. **13.29:** Ёх 12.6. **13.30:** Лук 22.53.
13.31-32: Ёх 17.1. **13.33:** 1Ёх 2.1; Ёх 7.33. **13.34:** Ёх 15.12,17; 1Ёх 3.23; 2Ёх 5; Лев 19.18; 1Сел 4.9; 1Пет 1.22; Ев 13.1; Эфес 5.2; 1Ёх 4.10. **13.36:** Ёх 21.18; 2Пет 1.14.
13.37-38: Мат 26.33-35; Мар 14.29-31; Лук 22.33-34. **14.2:** Ёх 13.33. **14.5:** Ёх 11.16.
14.6: Ёх 10.9; 1.4,14. **14.9:** Ёх 12.45.

оңа шейле дийди: «Эй, Филипус,
Мен сизиң билен шейле көп вагт
болсам-да, Мени танамадыңмы?
Мени гөрен Атаны-да гөрендир.
Сениң „Атаны бизе гөркез“ диймәң
нәме? 10 Мениң Атададыгыма,
Атаның хем Мендедигине сен
иман этмейәрсиңми? Сизе айдян
сөзлерими Мен Өз-Өзүмден
айтмаярын. Терсине, Менде яшаян
Атам Мен аркалы Өз ишлерини
эдйәр. 11 Meniň Атададыгыма,
Атаның-да Мендедигине иман эдиң;
хич болманда, гөркезен гудратларым
үчин иман эдиң. 12 Сизе догрусыны
айдярын, Маңа иман эден Мениң
битирен ишлерими-де битирер, хатда
булардан хем хас бейик ишлери
битирер. Себәби Мен Атаның янына
барярын. 13 Atam Оглы аркалы
шөхратланар ялы, Мениң адым
билен нәме дилесеңиз, дилегиңизи
битирерин. 14 Хава, Мениң адым
билен Менден нәме дилесеңиз,
дилегиңизи берҗай эдерин.

Иса Мукаддес Рухы вада берйәр

15 Meni сөййән болсаңыз,
буйрукларымы берҗай эдиң. 16 Men
Атама ялбарарын, Ол сизе хемише
сизиң билен болҗак башга бир
Хемаятчы, 17 ягны Хакыкат Рухуны
берер. Дүнйә Оны кабул эдип билмез,
себәби дүнйә Оны не гөрйәр, не-де
танаяр. Йөне сиз Оны танаярсыңыз,
себәби Ол сизиң араңызда яшап,
ичиңизде болар. 18 Мен сизи етим
гоймарын, ене яныңыза гайдып
гелерин. 19 Az салымдан соң дүнйә
Мени гөрмез, эмма сиз гөрерсиңиз.
Мениң яшаяндыгым үчин, сиз-де
яшарсыңыз. 20 Шол гүн Мениң Атам
билен, сизиң Мен билен, Мениң хем
сиз билен бир җан бир тендигиме гөз
етирерсиңиз. 21 Мениң буйрукларымы
берҗай эдйән киши Мени сөййәндир.
Мени сөййәни Атам-да сөер. Мен
хем оны сөерин ве Өзүми оңа аян
эдерин». 22 Şonda Искариёт дәл-де,
бейлеки Юдас Исадан: «Я Реб, нәме
үчин Сен Өзүңи дүнйә дәл-де, бизе
аян этмек ислейәрсиң?» дийип
сорады. 23 Isa оңа шейле җогап берди:
«Ким Мени сөййән болса, сөзүми
берҗай эдер. Атам хем оны сөер.
Мен Атам билен ол адамың янына
барып, онуң билен яшарыс. 24 Мени
сөймейән Мениң сөзүми берҗай
эдйән дәлдир. Сизиң бу эшидйән
сөзлериңиз Мениңки дәл-де, Мени
иберен Атаныңкыдыр. 25 Мен бу
затлары сизе Өзүм яныңыздакам
айдярын. 26 Атаның Мениң адымдан
иберҗек Хемаятчысы, ягны Мукаддес
Рух сизе әхли зады өвредер. Мениң
сизе айдан әхли сөзлерими ядыңыза
салар. 27 Men сизе рахатлык гоюп
барярын, Өз рахатлыгымы сизе
берйәрин. Мен муны дүнйәниң
берши ялы бермейәрин. Йүрегиңиз
гусса батмасын, горкмаң. 28 Сизе
„Мен гидип барярын, эмма
яныңыза гайдып гелерин“ диеними
эшитдиңиз ахырын. Эгер сиз Мени
чындан сөййән болсаңыз, Мениң
Атаның янына гидйәндигиме
шатланардыңыз. Чүнки Ата Менден
бейикдир. 29 Men сизе бу затлар
амала ашмаздан өң айтдым, амала
ашан вагты ынанарсыңыз. 30 Maňa
инди сизиң билен геплешере көп
вагт галмады, себәби бу дүнйәниң

14.11: Ёх 10.38. **14.13:** Мат 7.7; Ёх 15.7,16; 16.23; Як 1.5.
14.15: Ёх 15.10; 1Ёх 5.3; 2Ёх 6. **14.16:** Ёх 14.26; 15.26; 16.7; 1Ёх 2.1. **14.19:** Ёх 7.33.
14.22: Рес 1.13; 10.40-41. **14.23:** 1Ёх 2.24; Ылм 21.3.
14.27: Ёх 16.33; Фил 4.7; Кол 3.15; Ёх 20.19. **14.29:** Ёх 13.19. **14.30:** Ёх 12.31.

хөкүмдары шейтан гелйәр. Онуң
Мен бабатда хич хили ыгтыяры
ёкдур. [31] Emma дүнйә Мениң Атаны
сөййәндигими, Атаның Өзүме
нәме буйран болса, шоны берҗай
эдйәндигими билмелидир. Ханы,
туруң, бу ерден гиделиң».

15-нҗи бап

Үзүм агаҗы ве шахалар

[1] Men хакыкы үзүм агаҗыдырын
ве Атам багбандыр. [2] Ол Мениң
миве бермейән хер бир шахамы
кесип ташлаяр, миве берйәнини
болса тәмиз болар ялы ве көп
миве берер ялы тимарлаяр. [3] Meniň
сизе айдан сөзүм аркалы сиз
берейййәм тәмизсиңиз. [4] Mende
яшаң, Мен хем сизде яшайын.
Үзүм агаҗындан айрылан шаха
өз-өзүнден миве берип билмейши
ялы, Менден айрылсаңыз, сиз хем
миве берип билмерсиңиз. [5] Мен үзүм
агаҗыдырын, сиз шахаларсыңыз.
Ким Менде, Менем онда яшасам,
ол бол миве берер. Сиз Менден
үзңе хич зат эдип билмерсиңиз.
[6] Ким Менде яшамаса, кесилен шаха
кимин ташланып, гурар. Гуран
шахалары болса йыгнап, ода якарлар.
[7] Менде месген тутуп, сөзлерими
йүрегиңизде сакласаңыз, нәме
дилесеңиз, сизе берлер. [8] Siz көп миве
берип, Мениң шәгиртлеримдигиңизи
гөркезерсиңиз. Бу аркалы Атам
шөхратланар. [9] Атамың Мени сөйши
ялы, Мен-де сизи сөйдүм. Мениң
сөйгимде галың. [10] Men Атамың
буйрукларыны берҗай эдип, Онуң
сөйгүсине вепалы болшум ялы,
сиз хем буйрукларымы берҗай
этсеңиз, Мениң сөйгиме вепалы
боларсыңыз. [11] Мен бу затлары
сизе шатлыгыма шәрик болуп,
шатлыгыңызың долуп-дашмагы үчин
айтдым. [12] Meniň буйругым шудур:
Мен сизи нәхили сөен болсам, сиз
хем бири-бириңизи шонуң ялы
сөйүң. [13] Kim җаныны достлары
үчин пида этсе, мундан бейик
сөйги ёкдур. [14] Eger буйрукларымы
берҗай этсеңиз, Мениң достларым
боларсыңыз. [15] Мундан бейләк
Мен сизе гул диймерин, себәби
гул хоҗайынының нәме эдйәнини
билйән дәлдир. Мен сизе дост
дийййәрин, себәби Атамдан эшиден
әхли затларымы сизе айтдым. [16] Siz
Мени дәл-де, Мен сизи сайладым.
Мен сизиң гидип, хич солмаян миве
бермегиңиз үчин сайлап-сечдим.
Шоңа гөрә Мениң адым билен Атадан
нәме дилесеңиз, Ол сизе берер.
[17] Мениң сизе буйругым шудур:
бири-бириңизи сөйүң.

Дүнйә шәгиртлери йигренйәр

[18] Дүнйә сизи йигренйән
болса, онуң сизден өң Мени
йигрененд игини билиң. [19] Дүнйәден
болан болсадыңыз, дүнйә сизи
өзүниңкилер кимин сөерди. Эмма
сиз бу дүнйә дегишли дәлсиңиз.
Мен сизи бу дүнйәден сайлап
алдым. Ине, шонуң үчин хем, дүнйә
сизи йигренйәр. [20] Meniň сизе:
«Хызматкәр хоҗайындан бейик
дәлдир» диен сөзүми ядыңыза
салың. Олар Мени ызарласалар,

14.31: Мар 14.42; Ёх 18.1. **15.1:** ИША 5.1-7; Эзк 19.10; Мар 12.1-9; Мат 15.13; Рим 11.17.
15.3: Ёх 13.10. **15.4:** Ёх 6.56; 1Ёх 2.6. **15.7:** Ёх 14.13; 16.23; Мат 7.7; Як 1.5. **15.8:** Мат 5.16. **15.10:** Ёх 14.15; 1Ёх 5.3. **15.12:** Ёх 13.34. **15.13:** Рим 5.7; Ёх 10.11.
15.14: Лук 12.4. **15.16:** Ёх 6.70; 13.18; 14.13; 16.23. **15.18:** Ёх 7.7; 1Ёх 3.13; Мат 10.22; 24.9. **15.20:** Ёх 13.16; Мат 10.24; 1Кор 4.12; Рес 4.17; 1Пет 4.14; Ылм 2.3.

онда сизи-де ызарларлар. Мениң
сөзүми берҗай этселер, сизиңкини-де
берҗай эдерлер. 21 Олар сизе бу
затларың әхлисини Мениң адым
үчин эдерлер, себәби олар Мени
Иберени танамаярлар. 22 Men гелип,
олара айтмадык болсадым, олар
гүнәкәр болмаздылар. Инди болса
эден гүнәлери үчин бахана тапып
билмезлер. 23 Мени йигренйән Мениң
Атамы-да йигренйәндир. 24 Эгер
Мен оларың арасында башга хич
кимиң башармадык гудратларыны
гөркезмедик болсам, гүнәде айыплы
болмаздылар. Инди болса эден
гудратларымы гөрселер-де, Мени
хем, Атамы хем йигрендилер. 25 Bu
болса Мукаддес Язгыларда: «Мени
нәхак ере йигрендилер» дийип
язылан сөзлериң берҗай болмагы
үчиндир. 26 Meniň сизе Атамдан
иберҗек Хемаятчым, ягны Атамдан
чыкан Хакыкат Рухы геленде,
Мен хакда шаятлык эдер. 27 Siz
хем шаятлык эдерсиңиз, себәби
башдан-аяк Мениң билен биле
болдуңыз.

16-нжы бап

1 Мен сизе бу затлары имандан
дәнмезлигиңиз үчин айтдым. 2 Sizi
синагогалардан коварлар. Шейле
бир дөвүр гелер, сизи өлдүрмек
билен хер бир киши Худая хызмат
эдйәндирин өйдер. 3 Олар бу ишлери
Атам билен Мени танамаяндыклары
үчин эдерлер. 4 Булары Мен сизе
хәзирден айдып гойярын. Вагты
геленде, булары сизе айдандыгымы
ядыңыза саларсыңыз.

Мукаддес Рухуң хызматы

Сизе булары илкибашда гүррүң
бермедим, себәби Өзүм сизиң билен
биледим. 5 Indi болса Мен Өзүми
Иберениң янына гидйәрин. Сизиң хич
бириңиз Менден: «Нирә гидйәрсиң?»
дийип сорамаярсыңыз. 6 Муңа дерек
бу затлары айданым үчин сизиң
йүрегиңиз гайгы-гама батды. 7 Emma
Мен сизе хакыкаты сөзлейәрин:
Мениң гитмегим сизиң үчин
бәхбитдир. Мен гитмесем, Хемаятчы
сизе гелмез, гитсем велин, Оны сизе
иберерин. 8 Хемаятчы гелен вагты
дүнйәниң гүнә, адалат ве хөкүм
бабатда нәхакдыгыны субут эдер.
9 Günä барадакы хакыкат шундан
ыбарат: адамлар Маңа ынанмаярлар.
10 Adalat бабатда болса, Мен Атамың
янына гидйәрин ве мундан бейләк сиз
Мени гөрмерсиңиз. 11 Höküm бабатда
айтсам, бу дүнйәниң хөкүмдары
шейтан хөкүм эдилендир. 12 Сизе
айтҗак ене көп затларым бар, эмма
мундан артыгы аңыңыза сыгмаз.
13 Эмма Хакыкат Рухы гелен вагты
сизи тутуш хакыката алып гидер. Ол
Өз-Өзүнден геплемез, нәме эшитсе,
шоны гепләр ве гелҗек затлары сизе
аян эдер. 14 Ol Мени шөхратландырар,
себәби Менден эшиден затларыны
сизе аян эдер. 15 Атамың әхли
затлары Мениңкидир. Шонуң үчин
Менден эшиден затларыны сизе аян
эдер дийдим. 16 «Az вагтдан соң, сиз
Мени гөрмерсиңиз, эмма көп вагт
гечмәнкә, ене Мени гөрерсиңиз».

15.22: Ёх 9.41. **15.25:** ЗЕБ 34:19; 68:5 **15.26:** Ёх 14.16,26; 16.7; 1Ёх 2.1; 5.7. **15.27:** Ёх 19.35; 21.24; 1Ёх 4.14. **16.2:** Ёх 9.22; Рес 26.9-11; ИША 66.5. **16.5:** Ёх 7.33; 14.5. **16.7:** Ёх 14.16,26; 15.26. **16.9:** Ёх 15.22. **16.10:** Рес 3.14; 7.52; 1Пет 3.18. **16.11:** Ёх 12.31. **16.14:** Ёх 7.39. **16.16-24:** Ёх 14.18-24.

Гайгыңыз шатлыга өврүлер

17 Шонда Исаның кәбир шәгиртлери
бири-бирине: «Онуң: „Аз вагтдан соң
Мени гөрмерсиңиз, эмма көп вагт
гечмәнкә, ене Мени гөрерсиңиз“,
шейле хем: „Мен Атамың янына
гидйәрин“ диен сөзлери нәме
аңладярка?» дийишдилер. 18 Олар
сөзүни довам эдип: «Аз вагтдан
соң Мени гөрмерсиңиз дийдиги
нәмекә? Онуң нәме диймекчи
болянына биз-ә дүшүнмейәрис»
дийдилер. 19 Иса Өзүне сораг
бермек ислейәндиклерини билип,
шейле дийди: «Аз вагтдан соң
Мени гөрмерсиңиз, эмма көп вагт
гечмәнкә, ене Мени гөрерсиңиз
диййәним үчин бири-бириңизе сораг
берйәрсиңизми? 20 Size догрусыны
айдярын, сиз аглап яс тутарсыңыз,
дүнйә болса шатланар. Сиз гайга
батарсыңыз, йөне гайгыңыз шатлыга
өврүлер. 21 Aýal догурҗак вагты
агыры чекйәндир, себәби айы-гүни
доландыр. Эмма чага догландан
соң, ол чаганың дүнйә иненлигиниң
шатлыгы билен гайгы-гуссаны
унудар. 22 Сиз хем шейлесиңиз,
хәзир гам-гусса чекйәрсиңиз, эмма
Мен сизи ене гөрерин, шонда
гөвнүңиз галкынар, хич ким сизден
шатлыгыңызы алып билмез. 23 Шол
гүн Менден хич зат сорамарсыңыз.
Сизе догрусыны айдярын, Мениң
адым билен Атадан нәме дилесеңиз,
Ол сизе берер. 24 Şu вагта ченли
сиз Мениң адымдан хич зат
дилемедиңиз. Диләң, аларсыңыз,
шатлыгыңыз долуп-дашар. 25 Men
бу затлары сизе тымсаллар аркалы
айтдым, йөне вагт гелер, Мен
тымсаллар билен геплемән, Атам
барада ач-ачан гүррүң берерин.
26 Шол гүн Атамдан Мениң адым
билен өзүңиз диләрсиңиз. Мениң
сизиң үчин Атамдан дилемегимиң
хаҗаты болмаз. 27 Чүнки Атамың
Өзи сизи сөййәр, себәби сиз Мени
сөйүп, Мениң Худайдан гелендигиме
ынандыңыз. 28 Мен Атамың янындан
гайдып, дүнйә гелдим. Инди болса
дүнйәни ташлап, Атамың янына
барярын». 29 Исаның шәгиртлери
Оңа: «Ине, инди Сен хич бир
тымсалсыз, ачык сөзлейәрсиң.
30 Сениң әхли затлары билйәндигиңе
биз инди дүшүндик. Саңа сораг
бермегиң гереги ёк. Инди биз Сениң
Худайдан гелендигиңе ынаняртыс»
дийдилер. 31 Иса олара: «Инди
чындан ынанярсыңызмы? 32 Ine, вагт
гелер, эййәм гелди хем, әхлиңиз
өйли-өйүңизе даргашып гидерсиңиз.
Мени еке ташлап гидерсиңиз. Эмма
Мен еке дәлдирин, себәби Атам
Мениң билендир. 33 Bu затлары сизе
Менде рахатлыгыңыз болсун дийип
айтдым. Бу дүнйәде гайгы-гуссаңыз
болар, йөне мерт болуң. Мен дүнйәни
еңдим!» дийди.

17-нҗи бап

Иса дога-дилег эдйәр

1 Bu затлары айдансоң, Иса
гөзлерини гөге дикип, шейле дийди:
«Эй, Атам, пурсат гелди. Оглуңы
шөхратландыр, Оглуң хем Сени
шөхратландырсын. 2 Сен Огла әхли
ынсанларың үстүнден ыгтыяр
бердиң. Гой, Огул хем Сениң Оңа
табшыран әхли ынсанларыңа эбеди
яшайыш берсин. 3 Эбеди яшайыш

16.20: Ёх 20.20. **16.21:** ИША 13.8; Хош 13.13; Мик 4.9; 1Сел 5.3.
16.24: Ёх 14.14; 15.11. **16.25:** Ёх 10.6; Мат 13.34. **16.32:** Ёх 4.23; Мар 14.27; ЗАК 13.7.
16.33: Ёх 14.27; 15.18; Рим 8.37; 2Кор 2.14; Ылм 3.21. **17.1:** Ёх 11.41; 13.31.

болса, Сени, ягны еке-тәк хак Худайы
ве Сениң иберен Иса Месихиңи
танамакдыр. 4 Өзүме табшыран
ишиңи берҗай этмек билен Мен Сени
ер йүзүнде шөхратландырдым. 5 Еý,
Атам, дүнйә дөремезден өңем Мениң
Сениң хузурыңда шөхратым барды.
Инди шол шөхрат билен Мени ене-де
Өз хузурыңда шөхратландыр.

6 Дүнйәден Өзүме берен
адамларыңа Сениң адыңы аян
этдим. Олар Сениңкиди ве Сен
олары Маңа бердиң, олар Сениң
сөзүңи берҗай этдилер. 7 Инди
олар Маңа берен әхли задыңың
Сендендигини билйәрлер. 8 Чүнки
Маңа айдан сөзлериңи Мен олара
етирдим. Олар сөзлериңи кабул
эдип, Мениң, хакыкатдан-да, Сенден
гелендигими билдилер. Мени Сениң
иберендигиңе иман этдилер. 9 Olar
үчин Саңа ялбарярын. Дүнйә үчин
дәл-де, Маңа берен адамларың үчин
ялбарярын, чүнки олар Сениңкидир.
10 Мениң әхли задым Сениңкидир,
Сениңки-де Мениңкидир, Мен олар
аркалы шөхратландым. 11 Men бу
дүнйәде мундан артык галмарын,
эмма олар энтек дүнйәдедирлер.
Мен Сениң яныңа доланып барярын.
Эй, Мукаддес Атам, Маңа берен
адамларыңы Өз гудратлы гүйҗүң
билен гора. Маңа-да шол гүйҗи
Сен бердиң. Шонда олар хем Бизиң
ялы бир болсунлар. 12 Men оларың
янындакам, Маңа берен гудратың
билен олары горап сакладым.
Мукаддес Язгылар берҗай болсун
дийип, хеләк эдилмели адамдан
башга оларың хич бири йитмеди.
13 Инди Мен Сениң яныңа барярын.
Олар Мениң шатлыгымдан долсун
дийип, булары олара хениз бу
дүнйәдекәм айдярын. 14 Men олара
Сениң сөзлериңи етирдим, дүнйә
болса олары йигренди. Чүнки
Мениң дүнйәден болмайшым
ялы, олар-да дүнйәден дәлдирлер.
15 Олары дүнйәден алмагыңы
дәл-де, шейтандан горамагыңы
дилейәрин. 16 Мениң бу дүнйәден
болмайшым ялы, олар-да бу
дүнйәден дәлдирлер. 17 Сениң сөзүң
хакыкатдыр. Хакыкатың аркалы
олары Өзүңе багыш эт. 18 Сениң Мени
дүнйә иберишиң ялы, Мен хем олары
дүнйә ибердим. 19 Олар дийип, Мен
Өзүми Саңа багыш этдим, шейдип,
олар хем хакыкат аркалы өзлерини
Саңа багыш эдерлер. 20 Мен диңе
олар үчин дәл, эйсем оларың вагзы
билен Маңа иман этҗеклер үчин-де
дилег эдйәрин. 21 Olaryң хеммеси бир
болсун. Ата, Сениң Менде, Мениң-де
Сенде болшум ялы, олар хем Бизде
болсунлар. Шейлеликде, Мени
Сениң иберендигиңе дүнйә иман
этсин. 22 Маңа берен шөхратыңы
олара бердим. Бизиң бир болшумыз
ялы, олар-да бир болсун. 23 Мен
олардадырын, Сен болса Мендесиң.
Мени Сениң иберендигиңи,
Мени сөйшүң кимин олары-да
сөййәндигиңи дүнйә билер ялы,
олар битеви бирликде болсунлар.
24 Еý, Ата, Сениң Маңа берен
ынсанларың-да Мениң билен бир
ерде болмакларыны ислейәрин.
Шейле хем, гой, олар Мениң
шөхратымы ве Сениң Маңа берен
шөхратыңы гөрсүнлер. Чүнки Сен
Мени дүнйә ярадылмаздан өң
сөййәрдиң. 25 Эй, адалатлы Ата,
дүнйә Сени танамаяр, эмма Мен

17.5: Ёх 1.1; 8.58; Фил 2.6. **17.9:** Лук 22.32; Ёх 14.16.
17.11: Фил 2.9; Ылм 19.12; Рим 12.5; Гал 3.28; Ёх 17.21. **17.12:** ЗЕБ 41.9; Ёх 6.70; 18.9.
17.14: Ёх 15.19; 8.23. **17.21:** Ёх 10.38; 17.11. **17.24:** Ёх 1.14; 17.5; Мат 25.34.

Сени танаярын. Бу адамлар хем Мени
Сениң иберендигиңи билйәрлер.
26 Маңа болан сөйгиң оларда-да
болсун, Мен хем оларда болайын
дийип, Сениң адыңы олара танатдым
ве танатмагы довам эдерин».

18-нҗи бап

Иса туссаг эдилйәр

1 Bu затлары айдып болансоң, Иса
шәгиртлери билен Кидрон чайындан
гечип, ол ердәки зейтун багына
гирди. 2 Шәгиртлери билен Иса
шол ерде йыгы-йыгыдан душушып
дурярды. Шоңа гөрә, Оңа хайынлык
эден Юдас хем ол ери билйәрди. 3 Ol
Рим эсгерлериниң бир бөлүми билен
бирликде ёлбашчы руханыларың ве
фарисейлериң иберен гаравулларыны
алып гелди. Оларың эллери чыралы,
пануслы ве ок-яраглыды. 4 Isa Өз
башына дүшҗек әхли зады билйәрди.
Шонуң үчинем өңе чыкып, олардан:
«Кими гөзлейәрсиңиз?» дийип
сорады. 5 Олар Оңа: «Насыралы
Исаны» дийип җогап бердилер. Иса
олара: «Шол Мендирин» дийди.
Оңа хайынлык эден Юдас-да олар
билен дурды. 6 Иса олара: «Шол
Мендирин» диенде, олар ыза
чекилип, ере йыкылдылар. 7 Иса
олардан ене: «Кими гөзлейәрсиңиз?»
дийип сорады. Олар: «Насыралы
Исаны» дийдилер. 8 Иса олара: «Мен
сизе „Шол Мендирин“ дийдим
ахырын. Мени гөзлейән болсаңыз,
булары гойбериң, гитсинлер» дийди.
9 Isa муны «Маңа беренлериңден
хич бирини йитирмедим» диен
сөзлериниң берҗай болмагы үчин
айтды. 10 Шол вагт Симун Петрус
гылыҗыны гынындан чыкарды-да,
баш руханының хызматкәрини уруп,
саг гулагыны кесди. Ол хызматкәриң
ады Малхусды. 11 Isa Петруса:
«Гылыҗыңы гынына сал. Атамың
Маңа берен хасрат кәсесинден
ичмәйинми?» дийди. 12 Onsoň
эсгерлер, оларың харбы серкердеси
ве яхуды гаравуллары Исаны тутуп,
элини-аягыны даңдылар. 13 Оны илки
Хананың янына алып бардылар.
Ханан шол йыл баш руханы сайланан
Каяфаның гайынатасыды. 14 Halk
үчин бир адамың өлмеги ягшыдыр
дийип, яхудылара маслахат берен
хем Каяфады.

Петрус Исаны инкәр эдйәр

15 Simun Петрус билен ене бир
шәгирт Исаның ызына дүшүп
гитдилер. Яңкы шәгирт баш руханы
билен өңден таныш болансоң, ол
Иса билен биле баш руханының
ховлусына гирди. 16 Йөне Петрус
дашарда, гапының агзында дурды.
Онсоң баш руханы билен таныш
шәгирт дашары чыкды-да, гапыны
саклаян аяла бир затлар айдып,
Петрусы ичери салды. 17 Gapyны
саклаян аял Петруса: «Сенем бу
Адамың шәгиртлеринден-ә дәлсиң?»
дийип сорады. Ол: «Ёк» дийип җогап
берди. 18 Хованың совук болан үчин
хызматкәрлер ве гаравуллар от якып,
чоюнып дурдулар. Петрус хем оларың
янында йылнып дурды.

18.1: Мат 26.30,36; Мар 14.26,32; Лук 22.39; 2Шам 15.23.
18.3-11: Мат 26.47-56; Мар 14.43-50; Лук 22.47-53. **18.4:** Ёх 6.64; 13.1.
18.9: Ёх 17.12; 6.39. **18.11:** Мар 10.38; 14.36.
18.12-13: Мат 26.57; Мар 14.53; Лук 22.54; 3.2. **18.14:** Ёх 11.49-51. **18.15-16:** Мат 26.58; Мар 14.54; Лук 22.54. **18.17-18:** Мат 26.69-72; Мар 14.66-69; Лук 22.56-58.

Баш руханы Исаны сораг эдйәр

19 Baş руханы Исадан Онуң
шәгиртлери ве таглыматы барада
сораярды. 20 Иса оңа җогап берип:
«Мен дүнйә ач-ачан айтдым.
Әхли яхудыларың йыгнанян
синагогаларында ве ыбадатханада
хемише өвретдим, гизлинликде
хич зат айтмадым. 21 Нәме үчин
Менден сораярсың? Нәме айданымы
эшиденлерден сора. Олар Мениң
нәме диеними билйәндирлер» дийди.
22 Бу затлары айдып болансоң,
шол ерде дуран гаравулларың
бири Исаның дулугына бир шапбат
чалып: «Баш рухана шейле җогап
берйәрсиңми?» дийди. 23 Isa оңа:
«Мен нәдогры айдан болсам, мунуң
нәдогрудыгыны субут эт. Эгер догры
айдан болсам, онда нәме үчин Мени
урярсың?» дийди. 24 Onsoň Ханан
Исаның элини даңдырып, Оны баш
руханы Каяфаның янына иберди.

Петрус Исаны ене инкәр эдйәр

25 Simun Петрус ол ерде йылнып
дурды. Ондан: «Сенем Онуң
шәгиртлеринден-ә дәлсиң?»
дийип сорадылар. Эмма ол: «Ёк»
дийип инкәр этди. 26 Ол ерде баш
руханының хызматкәрлеринден
бири Петрусың гулагыны кесен
адамың гарындашыды. Ол хызматкәр:
«Мен сени багда Онуң билен биле
гөрмедимми нәме?» дийди. 27 Петрус
ене инкәр этди, эдил шол вагт хораз
гыгырды.

Иса Пилатусың өңүнде

28 Onsoň яхудылар Исаны Каяфаның
янындан Рим хәкиминиң җайына
алып бардылар. Шол вагт даң
атыпды. Песах нахарындан ийип
билер ялы ве дини дәп-дессурлары
бозмазлык үчин яхудылар хәкимиң
җайына гирмедилер. 29 Şeýleликде,
Пилатусың өзи оларың янына гелип:
«Бу Адамы нәмеде айыплаярсыңыз?»
дийип сорады. 30 Олар: «Бу Адам
җенаятчы болмадык болса, Оны
тутуп, сениң яныңа гетирмездик»
дийип җогап бердилер. 31 Пилатус
олара: «Бейле болса, Оны әкидиң-де,
өз кануныңыз боюнча хөкүм
чыкарыбериң» дийди. Яхудылар
Пилатуса: «Бизиң кимдир бирини
өлүме хөкүм этмәге хакымыз ёк»
дийдилер. 32 Bu Исаның Өзүниң
нәхили өлүм билен өлҗекдиги
барада өңден айдан сөзлериниң
берҗай болмагы үчинди. 33 Онсоң
Пилатус ене өз җайына гирди-де,
Исаны чагырып, Ондан: «Сен
яхудыларың Патышасымы?» дийип
сорады. 34 Иса ондан: «Муны
өзүңден айдярсыңмы я-да Мен хакда
саңа башгалар айтдымы?» дийип
сорады. 35 Пилатус Иса: «Эйсем
мен яхудымы нәме? Сени маңа Өз
халкың билен ёлбашчы руханылар
тутуп гетирдилер. Сен нәме иш
этдиң?» дийди. 36 Isa оңа: «Мениң
Патышалыгым бу дүнйәден дәл. Эгер
Мениң Патышалыгым бу дүнйәден
болсады, онда хызматкәрлерим Мени
яхудыларың элине бердирмеҗек
болуп гөрешердилер. Эмма Мениң
Патышалыгым башга ердендир»

18.19-23: Мат 26.59-66; Мар 14.55-64; Лук 22.67-71. **18.23:** Мат 5.39; Рес 23.2-5. **18.24:** Ёх 18.13; Лук 3.2. **18.25-27:** Мат 26.73-75; Мар 14.70-72; Лук 22.59-62. **18.28:** Ёх 11.55; Мат 27.1-2; Мар 15.1; Лук 23.1. **18.29-38:** Мат 27.11-14; Мар 15.2-5; Лук 23.2-3. **18.32:** Ёх 3.14; 12.32. **18.36:** Ёх 6.15; Мат 26.53.

дийди. 37 Pilatус Оңа: «Диймек,
Сен Патыша-да?» дийди. Иса оңа:
«Патышадыгымы өзүң айдып дурсуң.
Мен хакыката шаятлык этмек үчин
догулдым, шонуң үчин хем дүнйә
гелдим. Хакыкатың тарапдары болан
хер бир адам Маңа гулак асар»
дийип җогап берди. 38 Pilatус Ондан:
«Хакыкат нәме?» дийип сорады.

Муны диенден соң, ол ене
яхудыларың янына чыкып, олара:
«Мен Ондан хич бир язык тапмадым.
39 Эмма сизиң бир адатыңыз
бар, шол адат боюнча хер йыл
Песах байрамында мен бир адамы
туссаглыкдан бошадярдым. Инди
сизиң үчин яхудыларың Патышасыны
бошатмагымы ислейәрсиңизми?»
дийди. 40 Шонда олар: «Оны дәл,
бизе Бараббасы бошат!» дийип
гыгырышдылар.

Бараббас болса бир гозгалаңчыды.

19-нҗы бап

Иса өлүме хөкүм эдилйәр

1 Соңра Пилатус Исаны тутуп
гамчылатды. 2 Esgerлер тикенден тәч
өрүп, Онуң башына гейдирдилер,
эгнине гырмызы дон япдылар.
3 Янына барып: «Яшасын яхудыларың
Патышасы!» дийшип, Онуң дулугына
шарпык чалдылар. 4 Pilatус ене
дашары чыкып, яхудылара: «Ине,
Оны сизиң өңүңизе гетирйәрин.
Ондан хич бир айып тапмандыгымы
билип гоюң» дийди. 5 Шол вагт башы
тикенден тәчли, эгни гырмызы донлы
Иса дашары чыкды. Пилатус олара:
«Ине, ол Адам!» дийди. 6 Ёлбашчы
руханылар билен баштутанлар
Исаны гөрүп: «Оны хача чүйле,
хача чүйле!» дийип гыгырышдылар.
Пилатус олара: «Оны әкидип,
өзүңиз хача чүйләң. Мен-ә Ондан
хич бир язык тапмадым» дийди.
7 Ýahudы баштутанлары: «Бизиң
бир канунымыз бар, шол канун
боюнча Ол өлмели, себәби Ол Өзүни
Худайың Оглы дийип атландыряр»
дийдилер. 8 Бу сөзлери эшидип,
Пилатус өрән горкды. 9 Ол тәзеден
өзүниң хәкимлик җайына гирип,
Исадан: «Сен нирели?» дийип сорады.
Эмма Иса оңа җогап бермеди.
10 Пилатус Оңа: «Сен мениң билен
геплешмекден йүз өврүйәңми? Сени
бошатмага-да, хача чүйлемәге-де
мениң ыгтыярымың бардыгыны
билеңокмы?» дийди. 11 Isa оңа: «Эгер
саңа ёкардан берилмедик болсады,
Мениң үстүмден хич хили ыгтыярың
болмазды. Шонуң үчин хем, Мени
тутуп, сениң элиңе берениң гүнәси
хас-да агырдыр» дийип җогап
берди. 12 Şundan соң Пилатус Исаны
бошатмага сынанышды. Эмма яхуды
баштутанлары гыгырышып: «Оны
бошатсаң, сен императорың досты
дәлсиң. Ким-де ким өзүни патыша
сайса, ол императора гаршыдыр»
дийдилер. 13 Пилатус бу сөзлери
эшидип, Исаны дашары алып чыкды
ве Даш секи дийилйән ерде хөкүм
күрсүсинде отурды. Бу ериң арамейче
ады Габбатады. 14 Pesaһ байрамына
тайярлык гүнүди. Гүнортана голай
Пилатус яхудылара йүзленип:
«Ине, сизиң Патышаңыз!» дийди.
15 Олар: «Гүм эт Оны! Ёк эт! Оны

18.37: Ёх 3.32; 8.14,47; 1Ёх 4.6.
18.38-40: Мат 27.15-26; Мар 15.6-15; Лук 23.18-19; Рес 3.14.
19.2-3: Мат 27.27-31; Мар 15.16-20; Лук 22.63-65; 23.11. **19.4:** Ёх 18.38; 19.6; Лук 23.4.
19.7: Лев 24.16; Мар 14.61-64; Ёх 5.18; 10.33. **19.11:** Рим 13.1; Ёх 18.28.
19.12: Лук 23.2. **19.14:** Мар 15.42; Ёх 19.31,42; Мар 15.25,33.

хача чүйле!» дийип гыгырышдылар.
Пилатус олардан: «Патышаңызы
хача чүйләйинми?» дийип сорады.
Ёлбашчы руханылар: «Бизиң
императордан башга патышамыз
ёкдур» дийип җогап бердилер.
16 Ахыры Пилатус Исаны хача
чүйлемек үчин, эсгерлериң элине
табшырды.

Иса хача чүйленйәр

17 Esgerлер Исаны алып гитдилер.
Иса хачыны Өзи гөтерип, Келлечанак
дийилйән ере гелди. Бу ериң
арамейче ады Голготады. 18 Ол
ерде Исаны ве Онуң билен биле
ене ики адамы хача чүйледилер:
оларың бири — Онуң саг тарапында,
бейлекиси чеп тарапындады, Иса
болса ортадады. 19 Пилатус бир
тагтаның йүзүне язгы яздырып,
оны хачың ёкарсындан асдырды.
Тагтада: «ЯХУДЫЛАРЫҢ ПАТЫШАСЫ
НАСЫРАЛЫ ИСА» дийлип языланды.
20 Исаның хача чүйленен ериниң
шәхере голайдыгы үчин, язгыны көп
яхудылар окадылар. Ол еврейче,
грекче ве латынча язылыпды.
21 Яхудыларың ёлбашчы руханылары
Пилатуса: «Муны „Яхудыларың
Патышасы“ дийип язма-да, „Өзүни
Мен яхудыларың Патышасы дийип
атландырды“ дийип яз» дийдилер.
22 Пилатус олара: «Эййәм язҗагымы
яздым» дийип җогап берди.
23 Исаны хача чүйлән эсгерлер
Онуң эгин-эшигини алдылар. Онуң
геймлерини дөрт бөлеге бөлүп,
хер эсгере бир пай бердилер. Ички
көйнегини хем алдылар. Ички көйнек
тикилги дәл-де, бойдан-баша тутуш
докалгыды. 24 Esgerлер бири-бирине:
«Гелиң, муны йыртмалың, муңа
бижe аталың, кимиң бижеси чыкса,
шол алар» дийдилер. Бу Мукаддес
Язгылардакы:

«Өзара пайлашярлар гейимлерими,
эгинбашым үчин бижe атярлар»

диен сөзлериң берҗай болмагы үчин
шейле болды.
Эсгерлер шейле хем этдилер.
25 Isanyң хачының янында Онуң
эҗеси, дайзасы, Клопасың аялы
Мерем ве магдалалы Мерем дагы
дурды. 26 Isa эҗесини ве онуң янында
дуран сөйгүли шәгирдини гөрүп,
эҗесине: «Эй, зенан, бу сениң
оглуңдыр» дийди. 27 Онсоң шәгирде
гарап: «Бу-да сениң эҗеңдир» дийди.
Шондан соң яңкы шәгирт оны өз
өйүне алды.

Исаның өлүми

28 Onsoň Иса әхли задың тамам
болуп барянына билип, Мукаддес
Язгыларың берҗай болмагы үчин,
«Сувсадым» дийди. 29 Эсгерлер
сиркеден долы күйзә бир сүртеҗи
батырып, гаргы гамшың уҗуна
даңдылар-да, ичирҗек болуп, оны
Исаның агзына етирдилер. 30 Иса
сиркеден дадып: «Хеммеси берҗай
болды!» дийди ве башыны эгип җан
берди.
31 Şol гүн Тайярлык гүнүди,
эртеси болса эсасы гүн — Сабат
гүнүди. Шол себәпден Сабат гүни
җесетлер хачда галмаз ялы, яхуды
баштутанлары Пилатусдан хача
чүйлененлериң инҗиклерини
дөвүп, җесетлери ашак дүшүртмеги

19.17-24: Мат 27.33-44; Мар 15.22-32; Лук 23.33-43. **19.24:** МСР 28.32; ЗЕБ 21.19.
19.25: Мат 27.55-56; Мар 15.40-41; Лук 23.49; Ёх 2.3; Мар 3.31; Лук 24.18; Ёх 20.1,18.
19.26: Ёх 13.23; 20.2; 21.20. **19.28-30:** ЗЕБ 69.21; Мат 27.45-50; Мар 15.33-37; Лук 23.44-46;
Ёх 17.4. **19.31:** КАН 21.23; МСР 12.16.

хайыш этдилер. 32 Шонуң үчин
хем, эсгерлер барып, илки билен
Исаның гапдалында хача чүйленен
биринҗи адамың, соңра икинҗи
адамың инҗиклерини дөвдүлер.
33 Эмма Исаның янына геленлеринде,
Онуң эййәм өлендигини гөрүп,
инҗиклерини дөвмедилер. 34 Muňa
гарамаздан, эсгерлериң бири найза
билен Онуң бөврүни дилди, шобада
ондан ган билен сув чогдурылды.
35 Muny гөрен адам шаят болды,
онуң шаятлыгы хакдыр. Ол сизиң
иман этмегиңиз үчин, өзүниң догры
сөзлейәндигини билйәндир. 36 Bu иш
«Онуң екеҗе сүңки хем дөвүлмез»
диен Мукаддес Язгыларың берҗай
болмагы үчин болды. 37 Mukaddес
Язгыларың башга бир еринде болса:
«Олар өзлериниң дешим-дешим
эденине, ягны Маңа середерлер»
дийилйәр.

Исаның җайланышы

38 Onsoň Исаның шәгирди болан,
йөне яхудылардан горкуп, муны
яшырып йөрен ариматиялы Юсуп
Онуң җеседини хачдан дүшүрип
алмага Пилатусдан ругсат сорады.
Пилатус оңа ругсат берди. Ол барып,
Исаның җеседини хачдан дүшүрип
алды. 39 Ozal гиҗәниң ичинде Исаның
янына баран Никодимос хем Юсуп
билен биледи. Никодимос мүр билен
гарылан ики пут[a] алое ягыны алып
гелди. 40 Ol икиси Исаның җеседини
гетирип, яхудыларың җайлама адаты
боюнча Оны якымлы ыслы яг сепилен
кепене доладылар. 41 Исаның хача
чүйленен еринде бир баг барды. Ол
багда хениз хич ким җайланмадык
бир тәзе мазар барды. 42 Шол гүн
яхудыларың Сабат гүнүне тайярлык
гүнүди. Шонуң үчин мазар голай
болансоң, Исаның җеседини шол
мазарда гойдулар.

20-нҗи бап

Иса дирилйәр

1 Нерdäниң илкинҗи гүни[a], энтек
алагараңкыка, магдалалы Мерем
ирден мазара барды. Гөрсе, мазарың
агзындан даш айрылыпдыр. 2 Шонда
ол Симун Петрус билен Исаның
сөйгүли шәгирдиниң янына ылгап
барып, олара: «Ребби мазардан
чыкарып әкидипдирлер. Оны нирede
гояндыкларыны билмейәрис» дийди.
3 Petruc билен бейлеки шәгирт
дессине мазара тарап ёла дүшдүлер.
4 Оларың икиси-де ылгаярды, йөне
бейлеки шәгирт Петрусдан чалт
ылгап, мазара ондан өң барды. 5 Ол
эглип середенде, мазарың ичинде
кепениң ятандыгыны гөрди, йөне
ичерик гирмеди. 6–7 Шол вагт онуң
ызындан Симун Петрус хем гелди.
Ол мазара гирип, ерде ятан кепени
ве Исаның башына оралан яглыгы
гөрди. Эмма яглык кепен билен
бир ерде болман, айры бир ерде
чөзүлги ятырды. 8 Соңра ол ере
биринҗи болуп баран шәгирт хем
мазарың ичине гирди. Муны гөрүп,
ол Исаның дирилендигине ынанды.
9 Şol пурсада ченли олар Мукаддес
Язгыларда Исаның дирилҗекдиги

---

[a]*ики пут* — грекче «йүз лытра». Бу такм. 32 кг деңдир.

[a]*Илкинҗи гүн* бу еврейлериң календары боюнча екшенбе гүнүдир.

19.34: 1Ёх 5.6-8. **19.35:** Ёх 15.27; 21.24. **19.36:** МСР 12:46; Чөл 9:12; ЗЕБ 34:20.
19.37: ЗАК 12.10. **19.38-42:** Мат 27.57-61; Мар 15.42-47; Лук 23.50-56.
19.39: Ёх 3.1; 7.50. **19.40:** Мар 16.1; 14.8.
20.1-10: Мат 28.1-8; Мар 16.1-8; Лук 24.1-10. **20.3-10:** Лук 24.11-12. **20.9:** Лук 24.26,46.

барада айдылан сөзлере хенизем
дүшүнмәндилер.

Иса магдалалы Мереме гөрүнйәр

10 Бу вакалардан соң шәгиртлер
ене өйли-өйүне гайтдылар. 11 Мерем
болса мазарың агзында дуруп
аглаярды. Ол гөзяш эдип дурка,
мазарың ичине эглип середенде,
12 ak эшикли ики саны перишдә
гөзи дүшди. Оларың бири Исаның
җесединиң ятан ериниң башуҗунда,
бейлекиси-де аягуҗунда отырды.
13 Olar ондан: «Эй, зенан, нәме үчин
аглаярсың?» дийип сорадылар. Мерем
олара: «Реббими мазардан чыкарып
алып гидипдирлер. Оны ниреде
гояндыкларыны билмейәрин» дийди.
14 Şeýle дийип, аркасына өврүленде,
ол ерде Исаның дурандыгыны гөрди,
йөне Оны танамады. 15 Иса оңа:
«Эй, зенан, нәме үчин аглаярсың?
Кими гөзлейәрсиң?» дийди. Мерем
Оңа багбандыр өйдүп: «Эй, ага,
Оны мазардан сен әкиден болсаң,
нирeде гояныңы маңа айт, мен
Оны алып гидейин» дийди. 16 Иса
оңа: «Мерем!» дийди. Ол хем
Оңа тарап гаңрылып середип:
«Раббуни!» дийди. (Бу арамейче
«Мугаллымым» диймекдир). 17 Isa
оңа: «Маңа голайлашма, себәби Мен
энтек Атамың янына чыкамок. Сен
доганларымың янына гидип, олара
Мениң гөге, Атамың — Худайымың
янына барянымы айт. Ол сизиң-де
Атаңыздыр ве Худайыңыздыр» дийди.
18 Magdалалы Мерем шәгиртлериң
янына гитди. Олара: «Ребби гөрдүм!»
дийип, Реббиң өзүне айданларыны
шәгиртлере хабар берди.

Иса шәгиртлерине гөрүнйәр

19 Нерdäниң шол илкинҗи гүни
агшамара Исаның шәгиртлери үйшүп,
яхудылардан горкуларына гапылары
гулплап отырдылар. Бирденкә Иса
оларың арасында пейда болуп: «Сизе
рахатлык болсун!» дийди. 20 Муны
айдып, олара Өз эллерини, бөврүни
гөркезди. Шәгиртлери Ребби гөрүп
шатландылар. 21 Isa олара ене-де:
«Сизе рахатлык болсун! Атамың
Мени ибериши ялы, Мен хем сизи
иберйәрин» дийди. 22 Şeýle дийип,
оларың үстүне үфләп гойберди-де:
«Мукаддес Рухы кабул эдиң. 23 Siz
кимиң гүнәсини багышласаңыз,
шол багышланар, кимиң гүнәсини
багышламасаңыз, шол багышланмаз»
дийди.

Иса Томаса гөрүнйәр

24 Isa гелен махалы Онкилериң
бири, Экиз лакамлы Томас диен
шәгирт оларың янында дәлди.
25 Бейлеки шәгиртлер оңа: «Ребби
гөрдүк!» дийдилер. Эмма Томас
олара: «Мен Онуң эллеринде
чүйлериң ызыны гөрүп, шол ызлара
бармакларымы дегирмесем, бөврүни
элләп гөрмесем, асла ынанмарын»
дийди.

26 Секиз гүнден соң, шәгиртлер
ене өйде үйшүп отырдылар. Бу гезек
Томас хем оларың арасындады.
Гапылар гулплы болса-да, Иса өе
гирип, оларың арасында дурды. Ол:
«Сизе рахатлык болсун!» дийди.
27 Onsoň Иса Томасың янына барып,
оңа: «Бармагыңы бу ере дегир,
эллериме серет! Элиңи узат-да,

20.12: Лук 24.4; Мат 28.5; Мар 16.5. **20.13:** Ёх 20.2. **20.14:** Мат 28.9; Ёх 21.4.
20.17: Ёх 20.27; Мат 28.10; Ёх 7.33. **20.18:** Лук 24.10,23. **20.19-20:** Лук 24.36-39.
20.21: Ёх 17.18; Мат 28.19. **20.22:** Рес 2.4,33. **20.23:** Мат 16.19; 18.18.
20.24: Ёх 11.16. **20.27:** Лук 24.40.

бөврүме дегир. Шүбхеленмәңи бес
эт, иманлы бол» дийди. 28 Томас
Оңа: «Сен мениң Реббимсиң! Мениң
Худайымсың!» дийди. 29 Isa оңа:
«Сен Мени гөрениң үчин иман
этдиң. Гөрмән иман эденлер нәхили
багтлы!» дийди. 30 Isa шәгиртлериниң
янында бу китапда язылмадык
башга-да көп гудратлар гөркезди.
31 Ýöne булар сизиң Исаның Худайың
Оглы Месихдигине иман этмегиңиз
үчин ве иман эдип, Онуң ады билен
яшайша говушмагыңыз үчин язылды.

21-нжи бап

Иса көлүң кенарында

1 Бу вакалардан соң, Иса
Тиберия көлүниң[a] кенарында ене
шәгиртлерине гөрүнди. Бу шейле
болды: 2 Simun Петрус, Экиз лакамлы
Томас, Җелиләниң Кана шәхеринден
болан Натанаел, Зебедейиң огуллары
ве Исаның шәгиртлеринден ене
икиси бир ере үйшүпдилер. 3 Simun
Петрус олара: «Мен балык тутмага
гидйәрин» дийди. Олар-да: «Биз хем
сениң билен гитҗек» дийдилер-де,
гайыга мүнүп гитдилер, йөне шол
гиҗе хич зат тутуп билмедилер.
4 Gün доганда, Иса кенарда дурды,
йөне шәгиртлери Онуң Исадыгыны
билмедилер. 5 Isa олардан: «Эй,
достлар, иймәге задыңыз бармы?»
дийип сорады. Олар: «Ёк» дийип
җогап бердилер. 6 Иса олара:
«Торуңызы гайыгың саг тарапына
ташлаң, тутарсыңыз» дийди. Олар
торы саг тарапа ташладылар велин,
шейле бир көп балык тутдулар, хатда
балыгың көплүгинден яңа торы чекип
чыкарыбам билмедилер. 7 Şonda
Исаның сөйгүли шәгирди Петруса
йүзленип: «Бу Ребдир!» дийди. Симун
Петрус Онуң Ребдигини эшиден
бадына эгниндәки көйнегиниң
этегини гушагына гысдырып, өзүни
көле оклады. 8 Бейлеки шәгиртлер
болса балыкдан долы торы чекип,
гайык билен йүзүп гелдилер. Олар
кенардан узак дәлдилер, онуң ики
йүз әдим чемеси голайындадылар.
9 Олар гуры ере чыканларында, чөрек
ве көзүң үстүнде бишип дуран балык
гөрдүлер. 10 Иса олара: «Инди тутан
балыкларыңыздан гетириң» дийди.
11 Симун Петрус гайыга мүнүп,
ичинде йүз элли үч саны уллакан
балыкдан долы торы кенара чыкарды.
Балык шейле көп болса-да, тор
йыртылманды. 12 Иса олара: «Ханы,
гелиң, эртирлик эдиниң» дийди.
Ондан: «Сен ким?» дийип сорамага
шәгиртлериң хич бири милт эдип
билмеди. Олар Онуң Ребдигини
билйәрдилер. 13 Иса оларың янына
гелди-де, чөреги алып, олара берди,
балыгы хем шейле этди. 14 Bu Исаның
дириленден соң, шәгиртлерине
үчүнҗи гезек гөрнүшиди.

Исаның Петрус билен сөхбеди

15 Olar нахар эдинип
боланларындан соң, Иса Симун
Петрусдан: «Эй, Ёханнаның оглы
Симун, сен Мени булардан артык
сөййәрсиңми?» дийип сорады.
Симун Оңа: «Хава, я Реб, Сени
сөййәндигими Өзүң билйәнсиң»
дийди. Иса оңа: «Гузуларымы

[a]***Тиберия көли*** — бу Җелиле көлүниң бейлеки ады

20.29: 1Пет 1.8. **20.30:** Ёх 21.25. **20.31:** Ёх 3.15. **21.2:** Ёх 11.16; 1.45; Лук 5.10.
21.3-6: Лук 5.3-7. **21.4:** Ёх 20.14; Лук 24.16. **21.5:** Лук 24.41.
21.7: Ёх 13.23; 19.26; 20.2; 21.20. **21.14:** Ёх 20.19,26.
21.15: Ёх 1.42; 13.37; Мар 14.29-31; Лук 12.32.

отлат» дийди. 16 Isa икинҗи гезек
ондан ене: «Эй, Ёханнаның оглы
Симун, сен, хакыкатдан хем, Мени
сөййәрсиңми?» дийип сорады. Ол хем
Иса: «Хава, я Реб, Сени сөййәндигими
Өзүң билйәнсиң» дийип җогап берди.
Иса оңа: «Гоюнларымы бак» дийди.
17 Иса ене-де ондан: «Эй, Ёханнаның
оглы Симун, Мени сөййәрсиңми?»
дийип, үчүнҗи гезек сорады.
Исаның «Мени сөййәрсиңми?»
дийип үчүнҗи гезек сораны үчин,
Петрус гусса батды. Ол Иса: «Я
Реб, Сен әхли зады билйәнсиң,
Сени сөййәними-де билйәнсиң»
дийди. Иса оңа: «Гоюнларымы отлат.
18 Мен саңа догрусыны айдярын,
яшкаң өзүң билиңи гушап, ислән
ериңе гидйәрдиң. Гарраныңда
велин, эллериңи узадып дурансың,
сени башга бири гушандырып,
ислемейән ериңе алып гидер»
дийди. 19 Isa булары Петрусың
нәхили өлүм билен өлүп, Худайы
шөхратландырҗакдыгыны билдирмек
үчин айтды. Муны айдандан соңра
оңа: «Мениң ызыма дүш» дийди.

20 Petruc ызына середенде, Исаның
сөйгүли шәгирдиниң хем өз
ызларына дүшүп гелйәнини гөрди. Бу
шәгирт агшамлык нахары вагтында
Иса япланып, Ондан: «Я Реб, Саңа
хайынлык этҗек адам ким?» дийип
соран шәгиртди. 21 Петрус оны гөрүп,
Исадан: «Я Реб, онуң ыкбалы нәхили
болар?» дийип сорады. 22 Isa оңа:
«Өзүм доланып гелйәнчәм, онуң
дири галмагыны ислейән болсам,
саңа нәме? Сен Мениң ызыма дүш»
дийип җогап берди. 23 Шу себәпден
иманлы доганларың арасында бу
шәгирт өлмез диен гүррүң яйрады.
Эмма Иса онуң өлмеҗекдиги барада
айтманды, Ол Петруса диңе: «Өзүм
доланып гелйәнчәм, онуң дири
галмагыны ислейән болсам, саңа
нәме?» дийипди.

24 Bu затлара шаят болуп, шулары
язан шол шәгиртдир. Биз онуң
шаятлыгының хакыкатдыгыны
билйәрис. 25 Isa башга-да көп
ишлер этди. Булар бирин-бирин
язылан болса, онда ол китаплар,
мениң пикиримче, тутуш әлеме-де
сыгмазды.

21.16: Мат 2.6; Рес 20.28; 1Пет 5.2; Ылм 7.17. **21.19:** 2Пет 1.14; Мар 1.17.
21.20: Ёх 13.25. **21.22:** 1Кор 4.5; Як 5.7; Ылм 2.25; Мат 16.28.
21.24: Ёх 15.27; 19.35. **21.25:** Ёх 20.30.